

Қазақстан Республикасының
Ақпарат және қоғамдық
даму министрлігі

РУХАНИ
ЖАҒҒЫРУ

КАЗАҚСТАНДЫҚ
ҚОҒАМДЫҚ
ДАМУ
ИНСТИТУТЫ

«РУХАНИ ЖАҒҒЫРУ» ӘЛЕУМЕТТІК ЖОБАЛАР АКСЕЛЕРАТОРЫНЫҢ ЖИНАҒЫ

Нұр-Сұлтан, 2021

Қазақстан Республикасы Ақпарат және қоғамдық даму министрлігінің қолдауымен «Рухани жаңғыру» қазақстандық қоғамдық даму институты» КЕАҚ тапсырысы бойынша «Кемел болашақ» жобасы аясында әзірленген.

Құрастырушылар: Бурлаченко Л.Г., Натарова Ю.Н., Еспенова М.М., Гуляев С.Н., Опря В.В.

«Рухани жаңғыру» әлеуметтік жобалар акселераторының жинағы/ Ж.Қ.Боқанованың жалпы редакциясымен, Нұр-Сұлтан, 2021 – 30 бет.

Бұл жинақта «Рухани жаңғыру» әлеуметтік жобалар акселераторы бағдарламасына белсенді қатысқан өңірлік әлеуметтік жобалардың мазмұны қамтылған. Сондай-ақ, «Рухани жаңғыру» ӨЖК әлеуметтік жобаларды өңірлерде практикалық тұрғыдан одан әрі ілгерілету үшін ұсынылады.

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ	4
I. Инклюзивті қоғамды дамыту	5
II. Бейресми білім беру шеңберінде тиісті құзіреттікті дамыту	11
III. Ауылшаруашылық өлкетану, танымдық туризмді дамыту	18
IV. Мәдениет, өнер және халық шығармашылығы, спорт саласындағы жобаларды біріктіретін алаңдарды дамыту	20
V. Халықтың экологиялық мәдениетін дамыту	24
VI. Аумақты (ауыл, аудан, қала) дамыту, өңірлердегі әлеуметтік жобаларды қолдау	26
ҚОРЫТЫНДЫ	31

КІРІСПЕ

«Рухани жаңғыру» әлеуметтік жобалар акселераторының жинағы 2021 жылғы өңірлік жобалар мен бастамаларды жеделдету аясында әзірленді.

Әлеуметтік жобалар акселераторы – өңірлік өзгерістердің көшбасшысы ретінде және жергілікті жерлерде қоғамдық сананы жаңғыртуға үлес қосатын әлеуметтік жобалар жетекшілері мен топтарын дамытудың тұрақты алаңы.

Акселератор (ағыл. тілінде - «жеделдетілген даму орталығы») әлеуметтік жобаларды дамытудың бірегей құралы ретінде қызмет етеді. Дегенмен, елімізде ұйымдар мен бизнестің тұрақтылығын арттыру үшін мұндай платформалар көптеп құрылғанын айта кеткен жөн.

«Рухани жаңғыру» әлеуметтік жобалар Акселераторының ерекшелігі оның әдіснамасының негізінде көрестілген философиясы мен қағидаттарының дамуы болып табылады.

«Рухани жаңғыру» құндылықтары Акселератордың келесі элементтерінде көрсетілген:

- Әлеуметтік жобалардың тұрақтылығына жағдай жасау.
- Акселератор сарапшыларының жобалық топтарға республикалық және аймақтық деңгейде тәжірибелік қолдау көрсету.
- Жоба менеджерлерінің көшбасшылық трансформациясы.
- Жобаның экожүйесін қалыптастыру және өзара ынтымақтастыққа қол жеткізу үшін бастамашыл топтар арасындағы байланысты құру.
- Ойлау икемділігі мен жаңашылдыққа деген талпынысты қалыптастыру.
- Инклюзивтілікті жеделдету үшін кәсіпкерліктің барлық нысандарын/деңгейлерін тарту.

Әлеуметтік жобалар Акселераторы алғаш рет 2020 жылы Нұр-Сұлтан қаласында жүзеге асырылды, оның нәтижелерімен <https://suaruarlar.kz> сайтынан танысуға болады. Акселератордың сараптамалық кеңесі әлеуметтік жобаны аймақтық деңгейде одан әрі ілгерілету үшін үздік жобалардың негізінде әдістемелік материалдар пакетін дайындады.

2021 жылғы тамызда «Рухани жаңғыру» қазақстандық қоғамдық даму институтының сараптамалық қолдауымен ҰЕҰ, әлеуметтік кәсіпкерлер, бастамашыл топтар, академиялық топтар, өнер және мәдениет қайраткерлері, шағын және орта бизнес өкілдері арасында әлеуметтік жобалар акселераторына қатысуға өңірлерде конкурс жарияланды.

Өңірлерден 184 өтінім ұсынылды. Жобалардың көпшілігі бейресми білім беру саласындағы - қаржы, заң, медиа, IT, цифрлық сауаттылық, ағылшын және мемлекеттік тілдерді үйрету саласындағы өзекті құзыреттерді дамытуға бағытталған. Мәдениет, өнер, халық шығармашылығы және спорт бағытындағы 23 жобаға ерекше көңіл бөлінді. Қатысушыларға инклюзия тақырыбы да өзекті болды - әрбір 9-шы жоба инклюзивті қоғамды дамытуға бағытталған: жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды, қарт адамдарды, ерекше қажеттіліктері бар адамдарды, аз қамтылған көп балалы отбасыларды қолдау.

Бұл жинақ Акселератор бағдарламасына белсенді қатысқан әлеуметтік жобаларды «Рухани жаңғыру» өңірлік жобалық кеңселерімен одан әрі ілгерілету үшін іріктелген әлеуметтік жобалардың сипаттамасын қамтиды.

I. ИНКЛЮЗИВТІ ҚОҒАМДЫ ДАМУ

Жоба № 1

Жоба атауы: «Өмірге құштармын!» атты облыстық байқау

Аймақ: Жамбыл облысы

Жоба жетекшісі: Кембаева Айнұр Тұрарқызы, 8 777 170 41 85,
kembaeva_ainur@mail.ru

Қысқаша сипаттама: Қазіргі таңда мүмкіндігі шектеулі балалардың көптігі ойландырады. Оның сыры медицина мамандарының өзіне де сұрақ болуда. Мүмкін экологиялық ахуал ма, әлде ананың денсаулығының нашар болуы ма? Десек те, осындай балалардың өнерлі болуы да көптеп кездесіп жатады. Оны елеп, ескеру қажет. Олардың өмірге деген құштарлықтарын ояту – негізгі мақсат. Қоғамға бейімдеу, қоғаммен етене жақын өмір сүруіне кішкене болса да ықпал жасау – жобаның негізгі өзектілігі.

«Өмірге құштармын!» атты облыстық байқау мүмкіндігі шектеулі балалар арасында шығармашылықты дамыту мен шалғайдағы елді мекендерде шығармашылық ортаны қалыптастыру мақсатындағы студенттердің жетекшілігімен жүзеге асады.

Жобаның мақсаты: Мүмкіндігі шектеулі балаларды қоғамдық ортаға бейімдеуге атсалысу, студенттердің бойында мейірімділік, адамгершілік сынды қасиеттерді қалыптастыру.

Жобаның міндеттері:

Жамбыл облысындағы 7-18 жас аралығындағы кез келген мүмкіндігі шектеулі жастар немесе оқушылар туралы студенттер арнайы бейнероликтер немесе слайдтар дайындайды. Сонымен қатар негізгі кейіпкер туралы эссе жазып, олардың туындыларын таныстырады, мүмкіндігі шектеулі дарынды балалар анықтайды.

Мақсатты аудитория: Студенттер мен мүмкіндігі шектеулі балалар

Жоба № 2

Жоба атауы: MuzLife + SEN

Аймақ: Павлодар облысы

Жоба жетекшісі: Сыздықов Серік Касымханович, +77078996521,
mus_rav@mail.ru

Қысқаша сипаттама: MuzLife + SEN (музыка әлемі + special educational needs ағыл. тілінде - ерекше білім беру қажеттілігі). Жобаның идеясы - музыкалық колледждің әлеуетін пайдалана отырып, дамуында ақауы бар адамдарды қоғамға бейімделуіне жағдай жасау. Жобаның аймақтағы жұмысына 3 жыл көлемінде зерттеу жүргізіледі. Церебральды сал ауруы бар балаларды кәсіптік-техникалық білім берудегі «музыка» бағыты бойынша диагностикалау және оқыту. Тиісті біліктілікті ұсына отырып, инклюзивті музыкалық білім беру саласындағы мамандар даярланатын болады.

Музыкалық кешен еріктілерінің балаларды оңалту орталығымен ынтымақтастығының арқасында тірек-қимыл аппараты бұзылған балалардың музыкалық-шығармашылық қабілеттерін қалыптастыру мен дамытудың және талантты балаларды музыкалық колледжде оқуға даярлау ортасына айналады.

Кейін білім беру ордасы балаларды жұмысқа орналастыруға ықпал жасайтын болады.

Жобаның мақсаты: дамуында ақауы бар адамдарды қоғамға бейімделуі үшін құқықтық құжаттар негізінде білім беру бағдарламаларын құру.

Жобаның міндеттері:

1. Жұмыс берушілердің талаптарына сәйкес инклюзивті білім беру саласында мамандар даярлау;

2. Ерекше білімге қажеттілігі бар адамдар үшін арнайы оқыту бағдарламаларын әзірлеу;

3. «Музыкалық білім беру» мамандығы бойынша үлгілік оқу бағдарламасын әзірлеу;

4. Әлеуметтік қорғау орталықтарының қамқорлығындағы ерекше білімге қажеттілігі бар адамдар арасынан мамандарды даярлау және оларды жұмысқа орналастыру;

5. Мектепке дейінгі және орта білім беру мұғалімдерінің біліктілігін арттыру курстарын әзірлеу.

Мақсатты аудитория: «Арнайы қызмет көрсету орталығы, КММ тәрбиеленушілері мен тірек-қимыл аппараты бұзылған балаларды оңалту қызметтер»

Әлеуметтік желілерге сілтеме:

https://www.instagram.com/volunteers_angelsmuzlife_kz/

Жоба № 3

Жоба атауы: Қазақстанның әр қаласында инклюзивті жағажай

Аймақ: Павлодар облысы

Жоба жетекшісі: Амиров Асыл Салтанатұлы, +77078014014, amirov87078014014@gmail.com

Қысқаша сипаттама: Павлодар облысының Ақсу қаласында осындай жағажайды салу арқылы еліміздегі барлық жағажайларында инклюзивті қоғам үшін қолжетімді орта құру. Жоба шеңберінде мүмкіндігі шектеулі адамдарға суға түсуді жайластыру, шешінетін бөлмені қолайлы етіп жабдықтау, сондай-ақ суға арнайы жолмен және тұтқалармен түсуге арналған орындар жасау көзделеді.

Жобаның мақсаты: Қазақстанда инклюзивті қоғамды дамыту

Жобаның міндеттері: Павлодар облысы Ақсу қаласында алғашқы инклюзивті жағажай жасау.

Мақсатты аудитория: Мүмкіндігі шектеулі адамдар

Жоба № 4

Жоба атауы: Мүмкіндігі шектеулі балалар мен жастарға арналған шығармашылық шеберхана

Аймақ: Маңғыстау облысы

Жоба жетекшісі: Есетова Гулзира Буркитовна, +77027509973, esetovag@inbox.ru

Қысқаша сипаттама: Мамандар жыл сайын өңірде мүгедек балалар санының артқанын атап өтті. Маңғыстау облысында 2 мыңнан астам мүгедек бала тұрады. Балалар және олардың ата-аналары көптеген қиыншылықтармен күресуде. Мүгедек балалар үнемі күтімді және жеке көзқарасты қажет етеді. Олардың көпшілігі мектепке бара алмайды, өздігінен жүре алмайды. Оқшаулау адамның психикасына кері әсер етеді. Аймақта аурудан зардап шеккен балалармен жеке-жеке айналысуға дайын мұғалімдердің жетіспеушілігі байқалады. Қаражаттың жетіспеушілігіне байланысты ата-аналар қымбат тәрбиешілерді жалдай алмайды.

Осы жоба барысында сала бойынша мамандарды дайындау көзделіп отыр. Жобаға қатысушылар мамандықты игеріп, жұмысқа орналаса алады немесе осы сала бойынша өз бизнесін бастай алады.

Мамандарды мүмкіндігі шектеулі балалармен қалай дұрыс жұмыс істеуге, ата-аналармен немесе отбасының басқа мүшелерімен қарым-қатынас дағдыларына үйретуге дайындаймыз. Сондай-ақ күйзеліске төтеп берудің әдіс-тәсілдерін үйрету ұсынылады, өйткені мамандарға күн сайын мүгедектіктің ауыр түрлерімен жұмыс істеуге тура келеді.

Жобаның мақсаты: Мүмкіндігі шектеулі балаларға ақпараттық қолдау көрсету, педагогикалық-түзету көмегін көрсету арқылы олардың шығармашылық мүмкіндіктерін дамыту, олардың қоғамға белсенді араласуына және әлеуметтік-мәдени оңалтуға жәрдемдесу, сондай-ақ кемтар адамдарды кәсіпкерлік қызметті жүргізуге ынталандыратын жағдай жасау.

Жобаның міндеттері: 18-29 жас аралығындағы мүмкіндігі шектеулі жастар үшін қолөнер курстарын ұйымдастыру. 5-16 жас аралығындағы мүмкіндігі шектеулі балалардың шығармашылығын дамыту және бос уақытын ұйымдастыру курстарын дайындау. Әлеуметтік қызметкерлер мен психологтар үшін біліктілікті арттыру курстарын ұйымдастыру.

Мақсатты аудитория: 18-29 жас аралығындағы мүмкіндігі шектеулі жастар. 5-16 жас аралығындағы мүмкіндігі шектеулі балалар. Әлеуметтік қызметкерлер мен психологтар.

Жоба № 5

Жоба атауы: Барлық балалар білім алуға құқылы!

Аймақ: Атырау облысы

Жоба жетекшісі: Джумашева Самал, 87017862171, samal1985@inbox.ru

Қысқаша сипаттама: Орта мектептер үшін арнайы сыныптар дайындау – инклюзияны қолдау кабинеттерін құру. Сыныпты жабдықтау (ұйымдастыру техникасы, сенсорлық бұрыш, сынып жиһазы, кеңсе тауарлары, дидактикалық материалдар, баланың назарын жақсартуға арналған ойыншықтар). Бұл жобаның мәні ерекше қажеттіліктері бар әрбір балаға қарайтын мектеп ұжымына кіретін және осы мектептен жалақы алатын көмекші-мұғалім (тьютор) болады. Әр тәрбиеші әр баланы ертіп жүреді. Мектеп бағдарламасынан басқа, баланың даму деңгейіне байланысты қосымша жеке бағдарлама жазылады. Инклюзияны қолдау кабинетінің тьюторлары мен мұғалімдерінің жұмысын сүйемелдейтін куратор шақырылады. Өкінішке орай, ерекше қажеттіліктері бар балалардың саны өсуде, тек Атырауда 1800 оқушы, ал аудандарда бұл балалар мектепке бармайды.

Жобаның мақсаты мен міндеттері: ерекше қажеттіліктері бар балаларға дені

сау, қалыпты балалармен тең дәрежеде білім алуға мүмкіндік беру. Тәуелсіз өмірге бейімделуге, қоғамның бір бөлігі болуға үйрету.

Мақсатты аудитория: 7-15 жас аралығындағы ерекше қажеттіліктері бар балалар (аутизм, ақыл-ой және сөйлеу дамуы тежелген балалар, ONP 1,2,3 SDVG диагнозы бар мінез-құлық бұзылыстары бар балалар)

Жоба № 6

Жобаның атауы: ЕР Жүректілер

Аймақ: Атырау облысы

Жоба жетекшісі: Куангерреп Мухадия, 87781197287, gulden_91_09@mail.ru

Қысқаша сипаттама: «ЕР Жүректілер» ҚҚ ірі жобаларының бірі – «ЕР Жүректілер» мүгедектер спорт клубы. Клубтың орталығы Атырау облысының Махамбет ауданында орналасқан. Қазіргі уақытта Махамбет ауданында мүмкіндігі шектеулі 1 200 адам тұрады. Орталықта спорттың 5 түрінен (үстел теннисі, шахмат, дойбы, тоғызқұмалақ, жеңіл атлетика) 46 мүгедек тегін орналастырылады. Олардың арасында I, II және III топтағы мүгедектер және 16 жасқа дейінгі мүмкіндігі шектеулі балалар бар. Мүгедектерден басқа, спортпен шұғылданатын 30 адам (оқушылар, жастар) ақылы негізде жаттығады. 2 жыл ішінде 3 мүмкіндігі шектеулі адам спорт шебері атағына ұсынылды, 1 мүгедекке ҚР-да халықаралық деңгейдегі спорт шебері (СШ) атағы берілді, 3 мүгедек адамға спорт шебері атағы берілді. Барлығы 7 мүмкіндігі шектеулі адам. 2 спортшы шахмат және ауыр атлетикадан ҚР чемпионатына жіберілді. Мүмкіндігі шектеулі жандарды спортқа тарта отырып, «ЕР Жүректілер» спорт клубы оларға жеке күйзелістен шығуға, жаңа өмір салтын үйренуге, кәсіпқой болуға және жұмысқа орналасуға мүмкіндік берді. Дәлел ретінде Атырау облысы Махамбет ауданы Жалғансай ауылының тұрғыны Аружан Гинятова. «ЕР Жүректілер» спорт клубының белсенді тәрбиеленушісі, тоғызқұмалақтан спорт шеберіне үміткер, мамандығы аудармашы. Қазіргі уақытта спорт клубында дене мүмкіндігі шектеулі 2 адам бар.

Жобаның мақсаты мен міндеттері: Атырау облысы Махамбет ауданындағы барлық мүгедектердің құқықтары мен мүдделерін қорғау, азаматтардың өмір сүру деңгейін жақсарту және арттыру.

Мақсатты аудитория: мүмкіндігі шектеулі адамдар, мектеп жасындағы балалар және ересектер.

Жоба № 7

Жоба атауы: Әлем сенің алақаныңда

Аймақ: Алматы қ.

Жоба жетекшісі: Уразбаева Сауле Куйшибаевна, 8707 512 9637

Қысқаша сипаттама: Ұйым тактильді кітаптар шығаруға және білімнің қол жетімділігін арттыруға инновациялық тәсіл ұсынады.

Жобаның жаңашылдығы:

1.Қазақстанда, жақын және алыс шетелдерде баламасы жоқ инновациялық көлденең 3D баспа қолданылды;

2.Зағип және нашар көретін балаларға арналған қазақ тілінде бейімделген мәтіндер, осы санаттағы балаларға арналған балалар әдебиеті Қазақстанда ана

тілінде шығарылмайды;

3.«Параллель оқу» технологиясы қолданылды - кітаптың кері бұрылуы арқылы екінші бөлігін көруді де (ірі форматты мәтін және жарқын иллюстрация), сондай-ақ тактильді қабылдауды да іске қосады (оң жақ беті сол бетті толығымен қайталайды және көру қабілеті толық емес баланың оқуына есептелген, мәтін Брайль қарпімен басылған және тактильді бейнесі бар). Бұл технологияны қолдану тифлопедагогқа кітаптарды Брайль қарпінің дағдыларын үйрету үшін әдістемелік материал ретінде белсенді қолдануға мүмкіндік береді;

4.Кітаптар берік материалдардан жасалады, бұл кітаптардың қызмет ету мерзімін кем дегенде бір жылдан бес жылға дейін.

Ұсынылған жоба апробациядан өткен. 2020 жылы жоғарыда аталған технология бойынша (Қазақстандағы АҚШ Елшілігінің шағын гранттар бағдарламасы) қазақ аңыздарының желісі бойынша «Зере әжеміздің әңгімелері» атты кітаптар топтамасы жарық көрді. Біздің ұйымның материалдық-техникалық базасы және жоғары кәсіби кадрлық құрамы бар.

Жобаның мақсаты: Бірегей инновациялық технология бойынша қазақстандық көркем әдебиетті шығаруды ұлғайту арқылы ішінара және толық көру қабілетінен айырылған балалар үшін білім алуға қолжетімділікті күшейту.

Мақсатты аудитория: 3 жастан 12 жасқа дейінгі көру қабілетінің ішінара және толық жоғалуы бар балалар. Тифлопедагогтер, мамандандырылған оқу орындарының тәрбиешілері, республиканың түзету орталықтарының педагогтары, ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың ата-аналары.

Әлеуметтік желілерге сілтеме: https://www.instagram.com/1_soc.kz/

Жоба № 8

Жоба атауы: Мүгедектігі бар адамдар үшін ынталандыру мен жеке тиімділіктің инклюзивті көпсалалы мектебі.

Аймақ: Алматы қ.

Жоба жетекшісі: Бекпан Алма Шынбергенқызы, 8775 595 8939

Қысқаша сипаттама: «ЦАРА РУХ» ЖМ командасы ата-анасыз қалған мүмкіндігі шектеулі адамдарға өмір сүруге, оқуға, жұмыс істеуге және өз бетінше өмір сүруге бейімделе алатын «Мүгедектігі бар адамдар үшін ынталандыру мен жеке тиімділіктің инклюзивті көпсалалы мектебін» ашуды жоспарлайды.

«Инклюзивті мектеп» мүгедектігі бар адамдар үшін қолжетімді әрі нәтижелі қызмет көрсететін орынға айналады. Осындай жағдайда мүгедек адамдар жұмыс істеуге, тамақ дайындауға, киім жууға, үйді тазалауға, коммуналдық және басқа да қызметтерге ақы төлеуге, азық-түлік сатып алуға, қарапайым тұрмыстық қиындықтарды жеңуге, өз өмірін дұрыс ұйымдастыруға үйренеді.

«ЦАРА РУХ» ЖМ 2017 жылдан бастап мүмкіндіктері шектеулі адамдарды бейімдеу және абилитациялау әдістемесін, ауыр мүгедек, оның ішінде аутизммен және басқа да менталдық бұзылулары бар адамдарға арналған түзету жүйесін әзірледі.

Жобаның мақсаты: өмір сүрудің, жұмысқа орналастырудың, оқыту мен қолдаудың балама нысандарының инфрақұрылымын құру арқылы ата-анасыз қалған мүмкіндіктері шектеулі адамдарға арнайы мекемелердің қабырғасынан

тыс толыққанды өмір сүру үшін жағдай жасау.

Жобаның міндеттері:

1. Мүмкіндігі шектеулі адамдардың проблемаларын шешуге тұрақты және сапалы әсер беретін "ЦАРА РУХ" ЖМ-нің 15 жыл бойы құрылған және іске асырылған жобаларын бірыңғай кешенге біріктіру.

2. Мүмкіндігі шектеулі адамдарға толыққанды өмір сүруге, оқуға, жұмыс істеуге және толыққанды салық төлеуші болуға мүмкіндік беру.

3. РУХ орталығының базасында «мүгедектігі бар адамдар үшін ынталандыру мен жеке тиімділіктің инклюзивті көпсалалы мектебін» ашу.

4. Мүмкіндіктері шектеулі адамдардың арнайы мекемелер мен мүгедек үйлерінен шығуына мүмкіндік жасау.

Мақсатты аудитория: Балалар және мүгедектігі бар 18 жастан асқан адамдар, мүгедек балаларды тәрбиелеп отырған отбасылар.

Әлеуметтік желілерге сілтеме:

<https://www.facebook.com/groups/ruhlandalmaty/>

Жоба № 9

Жоба атауы: Ерекше ата-аналар мектебі (Коворкинг орталығы)

Аймақ: Қостанай облысы

Жоба жеткеушісі: Жалмухамедова Шнара Викторовна, +7 7071737556
stopautism_kst@mail.ru

Қысқаша сипаттама: Жоба шеңберінде ата-аналарды мүмкіндігі шектеулі балаларды оңалтудың тиімді әдістеріне, кәсіпкерлік негіздеріне оқыту, бизнес-жоба менторын тәлімгерлікпен дайындау, сондай-ақ жобаны іске асыруды мониторингтеу және сүйемелдеу көзделеді.

1. Онлайн және офлайн режиміндегі теориялық сабақтар;
2. Түзету орталығының мамандарымен практикалық сабақтар.
3. Отбасын сүйемелдеу, теориялық материалды бекіту (кураторлық).
4. Мүмкіндігі шектеулі балалардың ата-аналарын кәсіпкерлік негіздеріне оқыту, бизнес-жоба тәлімгері ретінде даярлау.

5. Бизнес-жобаны жасауға көмек-кәсіпкердің өз бизнесін құру (тауарлар өндіру, жұмыстарды орындау, қызметтер көрсету) мүмкіндігін ашатын, сипаттау, есептеу, болжамдар нысанында орындалған, сондай-ақ жобаны іске асыру мерзімдерін қамтитын жоспары;

1. Бизнес-жобаларды қорғау.
2. Жобаны іске асыруды мониторингілеу және сүйемелдеу.
3. Бұл жобаның отбасының әл-ауқатына, оңалту нәтижелеріне қанағаттануына әсерін зерттеу.

Жоба 9 ай ішінде жүзеге асырылады.

Келесі нәтижелерге қол жеткізу:

1. Мүмкіндігі шектеулі балалардың ата-аналары қатарынан әлеуметтік кәсіпкерлердің қалыптасқан пулы;
2. Мүмкіндігі шектеулі балаларды оңалтудың жаңа әдістерін меңгерген ата-

аналар.

3.Іске асыру үшін, оның ішінде әлеуметтік мемлекеттік тапсырыс шеңберінде және халықаралық донорлық ұйымдарды тарту арқылы идеялар жинау;

4.Әлеуметтік жобаларды іске асырудың сыналған кейстері (шешімдері/алгоритмі).

Жобаның мақсаты: Мүгедек балаларды тәрбиелейтін ата-аналарды оңалтудың тиімді әдістеріне және бизнес құруды оқыту арқылы оларға қаржысыз қолдау көрсету.

Мақсатты аудитория: даму ерекшеліктері бар балалардың ата-аналары, сондай-ақ әлеуметтік кәсіпкерлікті дамытуға мүдделі барлық жеке және заңды тұлғалар, үкіметтік емес ұйымдар.

Сарапшылардың ұсынымдары:

«Инклюзивті қоғамды дамыту» бағытында ұсынылған барлық жобалар «Рухани жаңғыру» қағидаттарына толық сәйкес келеді және еліміздің әрбір өңірінде тұратын азаматтардың нақты қажеттіліктерін көрсетеді. Барлық 9 жоба өз өңірлерінде жүзеге асыру мүмкіндігіне ие және салыстырмалы түрде шағын қаржыны талап етеді.

Жоба авторлары денсаулық сақтау жүйесінің инфрақұрылымын күшейту, шығармашылық әлеуетті дамыту және мүгедектігі бар адамдар үшін қажетті қызметтерді іске қосу бойынша өз жобаларын ұсынды.

Сонымен қатар, жоба авторларына қабылданған шешімдер мен іс-әрекеттердің, әзірленген өнімдер мен көрсетілген қызметтердің әлеуметтік әсерін бағалай отырып, жобаны іске асырудың әртүрлі кезеңдерінде күтілетін нәтижелерге қол жеткізудің нақты көрсеткішін әзірлеу ұсынылады.

Барлық жобалар мемлекеттік әлеуметтік тапсырыс аясында мемлекеттік бюджет есебінен жүзеге асырылуы мүмкін.

Ұсынылған жобаларға PR-сүйемелдеудің тиімді әдісін әзірлеуді, осы бағыттағы барлық мүдделі тараптарды кеңінен қамтуды талап етеді. Жобалар бойынша ақпараттық жұмысты жоспарлау барысында бір сектордың ресурстарын пайдаланып қана қоймай, мемлекеттік, қоғамдық және бизнес ұйымдарының қызығушылығына бағдарлана отырып, әрбір жоба бойынша ақпараттандыруды жүйелі түрде іске қосу маңызды.

II. БЕЙРЕСМИ БІЛІМ БЕРУ ШЕҢБЕРІНДЕ ТИІСТІ ҚҰЗІРЕТТІКТІ ДАМУ

Жоба № 10

Жоба атауы: «Рухани жаңғыру» бағдарламасы негізінде жастардың азаматтық қоғамға бейімделуінің заманауи ғылыми-тәжірибелік әдісін ұсыну.

Аймақ: Түркістан облысы

Жоба жетекшісі: Толысбаева Адемау Турдыбаевна

Контактілер: 8 702 951 2828, 8 705 4758 6556

Электрондық адресі: ademaу.tolysbayeva@ayu.edu.kz, adema-28@mail.ru

Қысқаша сипаттама: Біздің орталықтың миссиясы – жастарға мемлекетшіл мінез қалыптастырып, азаматтық қоғамға дайындау. Осы орталықта жетістікке жеткен белсенді жастарды жұмыспен қамту мәселесі де шешілген. Еріктілер курсынан өткен, түрлі жобалар аясында тәжірибе жинаған студенттерді «Жұмыспен қамту жәрмеңкесін» ұйымдастырып бос орындар ваканциясымен мекемелер жұмысқа тартады. Түркістан қаласы Жастар орталығы мен Түркістан облысы Жастар ресурстық орталығы 70 пайыз біздің университет түлектерімен қамтылған.

Жобаның мақсаттары мен міндеттері:

1. Ясауи университеті жанынан құрылған «Рухани жаңғыру» ғылыми-тәжірибелік орталығының әлеуетін пайдаланып, сарапшылар мен менторлардың жастарды lifelong learning қағидаттары бойынша оқыту;

2. Ерікті жастардың құрамын көбейту және белсенділігін арттыру үшін жаңа құндылықтар жүйесін табу;

3. Түркістан қаласы мен университетімізде орналасқан «Азаматтық орталық», «Жастар ресурстық орталықтарының» қызметін күшейту жолдарын ұсыну;

4. Жастардың интеллектуалды, энергетикалық ресурстарын тұлғалық әлеуеттерін көтеруге бағытталған ғылыми-әдістемелік платформалар құру, нәтижеге жету;

Әлеуметтік желілерге сілтеме:

<https://www.facebook.com/yasawimedia/>

Жоба № 11

Жоба атауы: «Асық ойындары арқылы мектеп жасына дейінгі балалардың ұлттық кодын, дүниетанымын қалыптастыру» тақырыбындағы ғылыми-педагогикалық жоба.

Аймақ: Жамбыл облысы

Жоба жетекшісі: Керимбаева Рысты Калдыхановна, 8 702 470 49 12, risti1971@mail.ru

Қысқаша сипаттама: «Асық ойындары арқылы мектеп жасына дейінгі балалардың ұлттық кодын, дүниетанымын қалыптастыру» тақырыбында жүргізілген ғылыми-педагогикалық жоба негізінде балабақша базасында «Асықтану» кабинеті жабдықталады, асықтан жаңа ойыншық түрлері жасалады, ортаңғы, ересек және мектепалды даярлық топ балаларына арналған «Асық ойындары» бағдарламасы, оның оқу-әдістемелік кешені, «Асығың алшысынан түссін!» үйірме жұмысы жүргізіледі. Жоба тақырыбына сай ғылыми-практикалық семинарлар, әдістемелік құралдар, ғылыми мақалалар жарыққа шығады. Озық іс-тәжірибе республикалық, облыстық деңгейде насихатталып, таратылады.

Жобаның мақсаты: Қазақ халқының асық ойындарын қайта жаңғырту арқылы мектеп жасына дейінгі балалардың ұлттық кодын, дүниетанымын қалыптастыру.

Жобаның міндеттері:

1. Жас ұрпақтың қазақ халқының ұлттық мәдени құндылықтарын, дәстүрін, тарихын білуге негізделген әдістер мен инновациялық технологиялар ұсыну.

2. Асықты қайта жаңғырту арқылы заманауи үлгіде жаңа ойын түрлері мен ойыншықтар жасау, оны оқу үрдісіне ендіру.

Мақсатты аудитория: Мектепке дейінгі білім беру мекемесі

Жоба № 12

Жоба атауы: Qaz Researchers Early Career Opportunity System (QR ECO - System)

Аймақ: Ақмола облысы

Жоба жетекшісі: Сакен Каженов, +77071011171

Қысқаша сипаттама: Жоба жастарды ғылым мен кәсіпкерлікке тарту арқылы адами капиталды дамытуға бағытталған. Академиялық ортаның мүмкіндіктері мен артықшылықтарын көрсету арқылы ғылыми зерттеу қызметіне ынталандыру (мысалы: теориялардың негізін қалаушылармен жұмыс, сараптауды монетизациялау). Бакалавриаттың бірінші курсынан бастап ғылыммен айналысқысы келетін студенттердің сыни массасын қалыптастыру. Теориялық білімді қолдану тәсілдері нақты нарық жағдайында бизнес идеялар мен стартаптарды іске асыруда тәжірибесі бар бизнес-жаттықтырушылармен жұмыс істеу кезінде жария етілетін болады. Жобаны ҚР және ЕАЭО аумақтарына масштабтау.

Жобаның мақсаты: ЖОО мен колледж студенттерін ғылым мен кәсіпкерлікке тарту.

Жобаның міндеттері:

1. Ғылыми тұрғыдан ойлау мәдениетін қалыптастыру;
2. Ғылыми зерттеу қызметінің дағдыларын қалыптастыру;
3. Ғылыми зерттеулерді жүргізудің негізгі әдістемелерін меңгеру;
4. Ғылыми жұмыстарды рәсімдеудің заманауи дағдыларын үйрену.

Мақсатты аудитория: С.Сәдуақасов атындағы Аграрлық - экономикалық институтының студенттері.

Жоба № 13

Жоба атауы: Open Education - білім беру онлайн-платформасы

Аймақ: Нұр-Сұлтан қ.

Жоба жетекшісі: Альсабекова Милана Сайд-Хусеновна, +7 702 763 2713, jourlana.m@gmail.com.

Қысқаша сипаттама: Сервис пайдаланушыларға жеке даму траекториясын және кәсіби тұрғыдан жеке дамудағы мүмкіндіктер картасын жасауға көмектеседі.

Платформада тұтынушылардың сұранысына сәйкес оқу бағдарламаларын таңдауға көмектесетін бағдар беретін жүйе ұсынылған. Платформа қатысушылар арасындағы қарым-қатынас үшін форумдарды ұйымдастыруға арналған ішкі әлеуметтік желі қызметімен жабдықталған, сондай-ақ клиенттердің қызығушылығын арттыру үшін бонустық жүйе енгізілген.

Платформада жеке әзірленген өнімдер, сондай-ақ сатылымының пайыздық көрсеткіштерін жылжытуды көздейтін сарапшылардың өнімдері ұсынылған.

Платформа тұрақты жұмыс істейді. 4 бағыт бойынша білім беру жобалары жинақталған: ағылшын тілі, кәсіптік бағдарлау және өзін-өзі анықтау, психология бағыты бойынша білім беру.

Жобаның мақсаты: жоғары сынып оқушыларының, студенттердің, мектеп және

ЖОО түлектерінің білім деңгейін арттыру, open Education онлайн-платформасы арқылы ынталандыру мен белсенді азаматтық ұстанымды арттыру.

Жобаның міндеттері:

- 1.Заманауи кәсіби дағдыларға оқыту;
- 2.Практика мен тағылымдамадан өту арқылы дағдылар мен білім деңгейін арттыру;
- 3.Ішкі әлеуметтік желі және қауымдастық форумдары алаңында платформаның басқа қатысушыларымен тәжірибе алмасу.

Мақсатты аудитория: 16-20 және 20-25 жас аралығындағы (жоғары сынып оқушылары, ЖОО студенттері, түлектер) кәсіптік бағдар беруді және өзекті құзыреттерді дамытуды қажет ететін жастар, сондай-ақ жаңа мамандық немесе кәсіптік даму бағдарламасын іздеп жүрген 35 жасқа дейінгі адамдар.

Әлеуметтік желілерге сілтеме:

https://www.instagram.com/Open_education/

Жоба № 14

Жоба атауы: Қайта өрлеу жолы

Аймақ: Қостанай облысы

Жоба жетекшісі: Габдилин Талгат Валеевич, 87018569367, samurai14@yandex.ru

Қысқаша сипаттама: Қарасу ауданының Новопавловка ауылында тренинг орталығы болып табылатын туристік базаның ашылуы. Осы орталықтың базасында жыл бойы мектеп активі, тәлімгерлер мектебі және лагерь (тақырыптық, тілдік және т.б.) үшін оқу жылы ішіндегі демалыс уақытында тренингтік курстар, сондай-ақ туристік клубтарға арналған оқу-жаттығу жиындарын өткізуге болады. Ұйымның 12 жыл бойы Германияның жастар ұйымдарымен тұрақты байланыстары мен серіктестік қатынасы бар. Жергілікті ландшафт жаяу және су туризмімен айналысуға өте ыңғайлы. Сондай-ақ ұйымның иелігінде алаңы 150 ш.м. ауласы бар 60 ш. м. тұрғын үй бар, онда ауылдық жерде демалғысы келетіндер үшін аулада этноауылдары бар қонақ үйді жайластыру көзделуде. Ауылдың орналасқан жері: Құсмұрын темір жол станциясынан 18 км. (Әулікөл және Қарасу аудандарының шекарасы), Қостанай - Нұр-Сұлтан республикалық трассасынан 30 км. Ауылда суға түсуге арналған жабдықталған жағажай, қайың тоғайы бар демалыс орындары бар. Ауылдың инфрақұрылымы сақталған.

Ғимарат коммуникацияларға қосылған. Коммуналдық шығындарды базалық шаруашылық көтереді. «Ключевое» ЖШС көмегімен атқа міну клубы үшін ат қораны жабдықтау мүмкіндігі бар. Клубты күтіп ұстау мен қызмет көрсету базалық шаруашылық күшімен қамтамасыз етіледі.

Жобаның мақсаты: ауылда туризмді дамыту, ауылдық өңірлер үшін балалар мен жасөспірімдер туризмі орталығын құру, балалардың туризм саласы бойынша дамуына жағдай жасау.

Мақсатты аудитория: өңір мектептерінің оқушылары мен жас педагогтар, балалар бірлестіктерінің көшбасшылары, ересектер.

Жоба № 15

Жоба атауы: Ерекше балаларға арналған киізден жасалған оқу құралдары.

Аймақ: Қостанай облысы

Жоба жетекшісі: Беисова Айгүл Гаппасқызы aigul-dragon@mail.ru

Қысқаша сипаттама: Жоба аясында киізден оқу құралдары жасалады. Неге киіз?

Киізден жасалған нұсқаулық баланың назарын аударады, таң қалдырады және сабаққа деген қызығушылығын оятады. Бұл материал гипоаллергенді, қауіпсіз, берік, жылы және жанасуға жағымды, одан оқу құралдарын жасау және қолдану өте ыңғайлы. Мұндай құралдар балалардың назарын аударады, қиялды, сенсорды, санауды, қарым-қатынас дағдыларын, ұсақ моториканы дамытады және балалармен жұмыс істеу үшін өте маңызды.

Идея оқу жиынтықтарын, оқу құралдарын және киізден жасалған бұйымдарды өндіруді ұйымдастырудан тұрады. Сатып алушыларға ыңғайлы болу үшін каталог жасалады – әр оқу құралы үшін жаттығулар мен тапсырмалар бар.

Жоба 3 ай ішінде жүзеге асырылады.

Жобаның мақсаты: экологиялық таза өнімді, киізден жасалған заманауи ойыншықтар мен дидактикалық құралдарды іске қосу және халықтың әлеуметтік осал топтарындағы адамдарды оқыту, жұмысқа орналастыру.

Жобаның міндеттері:

1.«Анаңмен жаса», «Өзің жаса» атты 6-18 жас аралығындағы балаларға арналған шығармашылық жиынтықтарды тігу;

2.Қабырғаға арналған кілемшелерді тігу. Негізгі кілем қабырғаға бекітілген. Бекітуге арналған киізден жасалған портативті модульдік элементтер оқу жиынтығына кіреді. Кілем тақырыптары: су ашты әлемі, жануарлар әлемі, математиканы оқыту, оқу, сөйлеуді дамыту, ағылшын және қазақ тілі, «көңілді секірулер» және т. б. бойынша кілемшелер;

3.Саусақ театрын құру-бұл сөйлеу және сенсорлық-қозғалыс функцияларын дамытуға арналған жаттығу құрылғысы;

4.«Ойын-сауық кубы» дидактикалық құралдарын, бизибордтарды (балалардың өзін-өзі көрсетуіне, олардың эмоционалдық саулығына мүмкіндік беретін мобильді құрылғы) әзірлеу;

5.Дауысты дыбыстарды, көмекші сөздерді, тыныс алуды және т. б. бекітуге арналған сөйлеу терапиясын жасау;

6.Есте сақтау, зейін, логиканы дамытуға арналған ойындар құру;

Мақсатты аудитория: 18-65 жас аралығындағы әйелдер мен ерлер, 1-16 жас аралығындағы балалардың ата-аналары, ата-әжелер.

Әлеуметтік желілерге сілтеме:

Инстаграмм [@ostrovok.kostanay@aiguldana](https://www.instagram.com/ostrovok.kostanay)

Жоба № 16

Жоба атауы: Көркем сурет арқылы шығармашылық ойлауды дамыту мектебі

Аймақ: Ақтөбе облысы

Жоба жетекшісі: Деркач Марина Владимировна, +77054006274,

marinaderkach@bk.ru

Қысқаша сипаттама: «ArtLab» халықаралық галереясы мен мектебінің жұмысы аясында балалар мен жасөспірімдерге шығармашылық ақыл-ойды дамыту әдістемесі жасалды. 3 жыл ішінде мектептің жұмысына 2500-ге жуық адам қатысты, әдістеме өзінің тиімділігін дәлелдеді. Қазіргі таңда мектеп мәдениет орталықтары, қосымша білім беру орталықтары және жалпы білім беретін мектептер үшін әртүрлі өнер түрлері арқылы шығармашылық ойлауды дамыту бағдарламаларын кеңейтуге дайындалуда. Франчайзингтік пакет құрылады. Әр түрлі мақсатты аудиторияларға, соның ішінде ерекше қажеттіліктері бар балалар мен олардың ата-аналарына арналған бағдарламалар әзірленуде. Шығармашылық ойлау адам өміріндегі денсаулық, бақыт, табысқа жету жолындағы ең маңыздылардың бірі болып саналады.

Жобаның мақсаты: депрессия деңгейін төмендету, тез дамып келе жатқан қазіргі әлемде өзін түсіну және қабылдау мақсатында нақты ғылыми зерттеу нәтижелерінен алған дағдыларды күнделікті өмірде қолдану үшін әр түрлі өнер арқылы балалар мен жасөспірімдердің шығармашылық ойлауын дамыту.

Жобаның міндеттері:

1. Әр түрлі санаттағы тыңдаушылар үшін әдістемелік материалдар әзірлеу;
2. Мектеп тәжірибесін кеңейту үшін франчайзингтік пакетті қалыптастыру;
3. Шығармашылық ақыл-ойды дамытудың авторлық әдістемесімен жалпы білім беретін мектептер мен қосымша білім беру орталықтарының мұғалімдерін оқыту;

Мақсатты аудитория: балалар мен жасөспірімдер

Әлеуметтік желілерге сілтеме:

https://instagram.com/marinaderkach.official?utm_medium=copy_link

<https://www.facebook.com/MarinaDerkachArtLab>

Жоба № 17

Жоба атауы: «Soc.Entre» әлеуметтік кәсіпкерлерге арналған онлайн академия

Аймақ: Алматы қ.

Жоба жетекшісі: Амантурлина Гульзира Аманбергеновна, 8747 528 0659

Қысқаша сипаттама: «СТЕПИК» халықаралық оқыту платформасының акселерациялық бағдарламасы: әр топ 3 ай бойы оқу тапсырмаларын орындайтын болады, 36 онлайн сабақ, 12 халықаралық сарапшылар мен менторлар жұмыс істейді. Қазақстанның YEҰ арасында жыл сайынғы шағын гранттар конкурсын өткізу. Әлеуметтік кәсіпкерлер – әлеуметтік желі және идеялар мен зерттеулердің дерекқоры, әлеуетті серіктестер мен инвесторлар үшін интерактивті онлайн - маркетинг платформасын құру және енгізу. Портал тексерілген және сенімді әлеуметтік кәсіпорындардың «несиелік портфелін» құру кезінде тиімді болады. Қазақстандағы әлеуметтік кәсіпкерліктің үздік кейстерінің онлайн жинағын шығару.

Жобаның мақсаты: әлеуметтік кәсіпкерлерге қолдау көрсету, YEҰ арасында әлеуметтік-кәсіпкерлік қызметтің әлеуетін арттыру және ынталандыру, YEҰ тұрақтылығы мен бәсекеге қабілеттілігін дамыту.

Жобаның міндеттері:

1. Мәдениет, өнер, халық шығармашылығы, спорт, экология және креативті және

инклюзивті технологиялар саласындағы жобаларды қалыптастыру және іске қосу, білім мен дағдылар трансфері;

2.Жұмысын адал атқаратын әлеуметтік кәсіпкерлер пулын құру үшін «кредиттік бюро» сияқты рейтингтік жүйені енгізу.

3.Әлеуметтік серіктестікті қолдау және ресурстарды азайту.

4.ҰЕҰ арасынан әлеуметтік-кәсіпкерлік қызметі саласындағы үздік тәжірибелерді анықтау.

5.SMM жылжыту арқылы әлеуметтік кәсіпкерліктің үздік тәжірибелерін, тиімді тәсілдерін танымал ету.

Мақсатты аудитория: Қазақстанның акселераторлары, жақын және алыс шет елдер, ҰЕҰ - 50 кем емес, 30-дан астам әлеуметтік кәсіпкерлер, жұмыспен қамту және халықты әлеуметтік қорғау мәселелерімен айналысатын мемлекеттік органдардың өкілдері- 10 адам, жұмыссыздар (үй шаруасындағы әйелдер, уақытша жұмыссыздар) 5-10 адам, шағын бизнес субъектілері- 10 адам, бизнес - факультеттердің студенттері- 20 адам, БАҚ өкілдері (SE мәселелерін сауатты жариялау үшін) - 10-нан кем емес.

Әлеуметтік желілерге сілтеме:

<https://web.facebook.com/socialbusinesskaz@soc.entre>

Сарапшылардың ұсынымдары:

«Бейресми білім беру шеңберінде өзекті құзыреттерді дамыту» бөлімінде 9 жоба ұсынылған. Жобалар идеяны пысықтаудан бастап, масштабтауға дайын, қолданыстағы жобалар, іске асырудың әртүрлі кезеңінде тұр. Табысты даму жағдайында өз саласында кластер құрушы бола алатын және жүйелі тәсілді жүзеге асыратын жобаларды атап өткім келеді:

«Qaz Researchers Early Career Opportunity System» (Ақмола облысы), «Open Education – білім беру онлайн-платформасы» (Нұр-сұлтан қ.), «Көркем сурет арқылы шығармашылық ойлауды дамыту мектебі» (Ақтөбе облысы), «Soc.Entre» онлайн академия және әлеуметтік кәсіпкерлерге арналған маркетинг-плейсі (Алматы қ.). Бұл жобалар жүзеге асырылу сатысында тұр, оларға тәжірибесі мол жоғары деңгейдегі сарапшылар қолдау көрсетуде. «Қайта өрлеу жолы» жобасы (Қостанай облысы) ішкі туризмді дамытуға бағытталған, жастар үшін тартылыс орталығына айналуы және ауылдың дамуына ықпал етуі мүмкін. «Ерекше балаларға арналған киізден жасалған оқу құралдары» жобасы (Қостанай облысы) инклюзивті білім беру саласындағы өзекті мәселені шешеді және Қазақстанның басқа аймақтарына таралуы мүмкін. «Рухани жаңғыру» бағдарламасы негізінде жастарды азаматтық қоғамға бейімдеудің ғылыми-практикалық әдісі» (Түркістан облысы), «Асық» ойыны арқылы мектеп жасына дейінгі балалардың ұлттық кодын, дүниетанымын қалыптастыру» (Жамбыл облысы), өзекті құзыреттерді дамыту бойынша курстар болып табылады және қаржылық қолдау жағдайында «Рухани жаңғыру» қағидаттарына сәйкес қосымша білім беруді дамытудың маңызды құрамдас бөлігі болады.

Жобалардың басым бөлігі әлеуметтік кәсіпкерлік қағидаттары негізінде қалыптасып, тұрақты дами алады.

III. АУЫЛШАРУАШЫЛЫҚ ӨЛКЕТАНУ, ТАНЫМДЫҚ ТУРИЗІМДІ ДАМУ

Жоба № 18

Жоба атауы: «Қызыл тұз» көлі

Аймақ: Павлодар облысы

Жоба жетекшісі: Жанғазы Еркеғали Жұмабайұлы, +7777995539,
malybai@mail.ru

Қысқаша сипаттама: Жобаның идеясы «Қызыл тұз» көлінің әлеуетін пайдалана отырып, өңір тұрғындары мен қонақтарының демалуы үшін жағдай жасау, сондай-ақ осы ауданда сауықтыру туризмін дамыту. Көлдің жанында қазақ тағамдарының ұлттық түрлерін өндірумен айналысатын шаруа қожалықтары бар (қымыз, ірімшік, құрт және т.б.). Аймақтың қонақтары мен тұрғындарын көлдің таңқурай түсі қызықтырады. Мұнда тек павлодарлықтар ғана емес, басқа өңірлердің тұрғындары да демалуға келеді. Көлде демалу өте қауіпсіз, сондықтан көптеген адамдар бірнеше күнге демалуға өз шатырлармен келеді.

Жоба аясында көлдің жағасын абаттандырумен айналысу, демалу үшін қажетті жағдайлар жасау ұсынылады: биодәретханалар мен қоқыс контейнерлері, көл туралы ақпараттық қалқандар, жағажайлардың тазалығын бақылап отыратын қарау алаңын, шатырлар орналастыратын алңдар құру. Аумақта қазақ тағамдарының ұлттық түрлерін танымал ету және жергілікті өнімдерді сатудың қосымша көзін құру үшін этноауылды ашу ұсынылады.

Сондай-ақ, осы көл туралы тарихи мәліметтерді жинау бойынша этноэкспедиция ұйымдастырылуы мүмкін. Жоба Қызыл тұз көлінің экожүйесін бұзбай, жергілікті табиғат ерекшеліктерін ескере отырып жүзеге асырылатын болады.

Жобаның мақсаты: Тұзды көлдің әлеуетін пайдалана отырып, аймақтың тұрғындары мен қонақтары үшін курорттық аймақ құру.

Жобаның міндеттері:

1. Курорттық аймақты абаттандыру үшін инвесторларды тарту;
2. Қазақ ұлттық тағамдарын (қымыз, айран және т.б.) танымал ету үшін осы саланы кеңейту;
3. Демалушылар үшін велнес-туризм форматында арнайы бағдарламалар, маршруттар әзірлеу;
4. Көлді зерттеу үшін мамандарды тарту, тарихи, ғылыми, медициналық деректерді жинау.

Мақсатты аудитория: аймақ тұрғындары мен қонақтары.

Жоба № 19

Жоба атауы: Қаратау және Шетпе-Оңтүстік бор және тас карьері аймағының биоалуантүрлілігін сақтау шараларын жаңғырту

Аймақ: Маңғыстау облысы

Жоба жетекшісі: Сырлыбекқызы Самал, +77011607775,
samal.syrlybekkyzy@yu.edu.kz

Қысқаша сипаттама: Өсімдіктер мен жануарлар әлемінің биоәртүрлілігіне әсер ету зоналарының таралу ауқымы мен ландшафты тау өндірісінің даму кезеңін айқындау негізінде бор карьерінің геоэкологиялық жағдайына әдістемелік баға жүргізіледі.

Шетпе-Оңтүстік бор кезеңіндегі карьердің дамуы басталған сәттен бастап зерттелетін аумақта қоршаған ортаға және биоәртүрлілікке әсер етеді. Жоба шеңберінде ландшафтық тау-кен жұмыстары кезінде флора мен фаунаның биоалуантүрлілігіне әсер ету аймақтарының ауқымын айқындау негізінде бор карьерінің геоэкологиялық жай-күйіне әдіснамалық бағалау жүргізілетін болады.

Жобаның мақсаты: Таулы Маңғыстауда қоршаған ортаны қорғау және табиғатты пайдалануды дамыту, биоәртүрліліктің жағдайын бағалау мен сақтау мәселесін шешу үшін, табиғи экожүйелердің негізгі элементі болатын биоәртүрлілікті сақтау шараларын ұсыну және бор карьерінің оңтүстік жағын экотуризм үшін сақтап қалу.

Жобаның міндеттері:

1. Шетпе-Оңтүстік бор карьерін өндірудің басталу сәтінен, зерттеу аймағындағы биоәртүрлілікті сақтау мәселелерінің жағдайы мен барлық ландшафты өзгерістер көрсетіледі.

2. Биоалуантүрлілікті және қоршаған ортаға әсерді бағалау жүргізіледі және ГАЖ технологияларын қолдану мен табиғатты қорғауды шешудегі шығындарды минимизациялауда бағалаудың экологиялық әдісі әзірленеді.

3. Қаратау және Шетпе-Оңтүстік бор карьерінің аясында өсімдіктер мен жануарлар дүниесі биоалуантүрлілігіне қауіптіліктің санаты мен түрлері негізделінеді;

4. Тас карьерлерінің теріс әсерін төмендетуге ғылыми-тәжірибелік ұсынылымдар әзірленеді;

5. Өсімдіктер мен жануарлар әлемінің биоалуантүрлілігін сақтау мәселелерін шешуге, бор және тас карьері қызмет ететін аймағында өсімдіктерді қалпына келтірудің әлемде теңеуі кездеспейтін әдісі әзірленеді.

6. Қаратау және Шетпе-Оңтүстік бөлігіне техногендік объектіге экологиялық маршрут жасалынады.

Мақсатты аудитория: Маңғыстау облысының тұрғындары

Жоба № 20

Жоба атауы: «Цифрлы ауыл» орталығы

Аймақ: Қызылорда облысы

Жоба жетекшісі: Кенжебек Бақытбек Кенжебекұлы, +7 702 511 50 96;

+7 747 241 06 16 bakitbek96_96@inbox.ru

Қысқаша сипаттама: Қызылорда облысы, Жалағаш ауданы, Шаменов ауылында цифрлық қызмет түрлерін дамыту, оның ішінде ақпараттық технологияларды кең ауқымда ауыл тұрғындарына және арнайы қызығушылығы бар жастарға ІТ орталығын ашып беру. Цифрландыру жөніндегі ұлттық жобаның аясында кемінде 100 мың жоғары білікті ІТ-маман даярлау қажет.

Жобаны іске асыру барысында жас мамандар үшін ІТ саласының дамуына деген қолжетімділік деңгейі жоғарылайды. Сондай-ақ, ауыл тұрғындарына жан-

жақты қызмет көрсету үшін арнайы орталық ашылады. Атап айтқанда, осал топтарға, мүмкіндігі шектеулі отбасыларға және жақындарынан айырылған адамдарға жеңілдікпен тегін қызметтер көрсету жоспарлануда.

Жобаның мақсаты: халықтың ақпараттық сауаттылығын арттыру, заманауи цифрлық сервистермен таныстыру және оқыту.

Жобаның міндеттері:

- 1.жабдықтарды сатып алу, жұмыс орнын ретке келтіру, құжаттаманы дайындау;
- 2.әлеуметтік бейне таныстырылымын түсіріп, жариялау;
- 3.жастарға арналған жобаның онлайн презентациясын ұйымдастыру;
- 4.ақпараттық құралдармен бірлесе офлайн кеңес беру жұмыстарын өткізу;
- 5.қызығушылығы басым жастар арасында волонтерлік қызметтер көрсету;
- 6.«IT-2021» жобасының үздік мамандар шарасын ұйымдастыру;
- 7.«Цифрлы жастар» шарасын ұйымдастыру;
- 8.Көрсетілетін қызметтердің сапасына әлеуметтік зерттеу жүргізу;

Әлеуметтік желілерге сілтеме:

Instagram – golden_qazaqstan11, Facebook – Golden Qazaqstan

Сарапшылардың ұсынымдары:

Осы бөлімде ұсынылған «Қызыл тұз» көлі, «Қаратау мен Оңтүстік-Шетпе бор және тас карьерлерінде биоалуантүрлілікті сақтау жөніндегі іс-шараларды әзірлеу», «Цифрлық ауыл орталығы» атты жобалар өз өңірлері үшін де, жалпы «Рухани жаңғыру» қағидаттарын ілгерілету үшін де өзекті екені сөзсіз. Бұл жобалар бірнеше маңызды бағыттарды біріктіреді: туризмді дамыту, ұлттық дәстүрлерді жаңғырту және ілгерілету, өңірлерді дамыту көзделген. Соңғы уақытта эко, цифрлық және этнотуризмнің қарқынды дамуы жүріп жатыр, бұл бағытта да көрсетуге тұрарлық жақсы жобаларды көбірек ұсыну қажет. Сондай-ақ, өңірдегі мұндай әлеуметтік мәселелерді шешуде ғылыми көзқарастың болуы өте маңызды.

Барлық жобаларға экологтарды, этнологтарды тарта отырып, өңірге жүктеменің арту салдарын талдау және тарихи орындарды тереңірек зерделеу ұсынылады. Сондай-ақ, экономикалық-қаржылық есептерді (шығындар, өтелімділік және т.б.) орындау, тұрақтылық мәселелеріне назар аудару, түсімдердің көздерін анықтау маңызды, «Цифрлық ауыл» жобасы үшін орталық атқаратын қызметтердің тізбесіне (нақты қандай қызметтер, халықтың қандай санаттары үшін, уақыт өте келе қызметтер түрі қалай өзгереді және т. б.) назар аудару ұсынылады.

IV. МӘДЕНИЕТ, ӨНЕР ЖӘНЕ ХАЛЫҚ ШЫҒАРМАШЫЛЫҒЫ, СПОРТ САЛАСЫНДАҒЫ ЖОБАЛАРДЫ БІРІКТІРЕТІН АЛАҢДАРДЫ ДАМУ

Жоба № 21

Жоба атауы: QAZ-НОК

Аймақ: Павлодар облысы

Жоба жетекшісі: Мукушев Болат, +77053857400, +77714254745, +77715598053

Қысқаша сипаттама: «Қазан» ұлттық ойынының негізінде жаңа «QAZ-НОК»

ойыны әзірленді. Жаңа «QAZ-HOK» ойынының ережелері әзірленіп, жаттығу процесіне әдістемелік сүйемелдеу жасалды. Павлодар қаласы мектептерінің мұғалімдері үшін семинар өткізілді, қала мектептерінің командаларын шақырумен бұқаралық спорт іс-шаралар ұйымдастырылды.

«QAZ-HOK» ойыны өңірде танымал, мектеп, қала деңгейлерде жарыстар өткізіледі. Жастар арасында салауатты өмір салты стереотиптері, физикалық дайындығы бар қатысушылар қалыптасады, ал жаттықтырушылар арасында ең қабілетті ұйымдастырушылардың беделі артады. Қатысушылар нағыз таза ойын көрсетіп, өз командалары мен қарсыластарының қатысушыларын құрметтейді. Қазіргі уақытта біз әзірлеген ойын ережелеріне, ойынды жылжыту паспортына авторлық құқығымыз бар.

Жобаның мақсаты: жоғары сынып оқушылары мен студенттер арасында қазақтың ұлттық «Қазан» ойынына негізделген «QAZ-HOK» спорттық ойынын танымал ету.

Жобаның міндеттері: қатысушылардың спорттық дағдыларын дамытуға ықпал ету; рух күшін, жеңіске деген ерік-жігерді, командалық ұйымшылдықты тәрбиелеу.

Мақсатты аудитория: өңірдің жалпы білім беретін мектептері құрама командаларының 9-11 сынып (15-17 жас) оқушылары.

Әлеуметтік желілерге сілтеме:

<https://rus.azattyq-ruhy.kz/sport/6279-kazakhskii-khokkei-pridumali-v-pavlodare>

<https://bilimdinews.kz/?p=92196>

<https://ruh.kz/ru/news/sobytiya/1862>

<https://m.facebook.com/nispavlodar/posts/1204411523102066/?refsrc=deprecated>

Жоба № 22

Жоба атауы: Оқитын ел – озық ел!

Аймақ: Жамбыл облысы

Жоба жетекшісі: Инкарбекова Гульрайруз Капаровна, 8(7262) 43-18-31, 45-88-44, Odub_taraz@mail.ru

Қысқаша сипаттама: Жобаның негізгі міндеті - балаларды кітапханаға тарту, оқуды дамыту, оқуды сәнді ету арқылы балалардың ойлау қабілетін жақсарту. Жоба өз ұлтының патриоттарын тәрбиелеуге, оқырмандардың кітапқа деген құрметін қалыптастыруға, оларды көркем әдебиетті оқуға ынтасын оятуға жағдай жасау.

Жобаның мақсаты:

1. Оқушыларды кітап оқуға тарту, кітапты көп оқитын орта қалыптастыру;
2. Кітаптың адам өміріндегі орны туралы түсіндіру, мәдениетті, парасатты, рухани бай, еңбекқор ұрпақты тәрбиелеу;
3. Оқырмандарды жаңа кітаптармен және авторлармен таныстыру;
4. Кітапхананы балалар үшін мейірімді, рухани-ақпараттық, танымдық орталық ету;

Жобаның міндеттері:

1. Балаға кітап оқыту және тұлға ретінде қалыптастыру мәселелері бойынша кітапхана жұмысын жетілдіру;

2.Кітапханада балаларға қызмет көрсетуді қалыптастыру мақсатында бірыңғай ақпараттық кеңістікті құру;

3.ЖОБЖК-ның облыс көлеміндегі 15 ауылдық балаларға қызмет көрсететін кітапханаларына әдістемелік орталық ретінде дамыту тұжырымдамасын іске асыру;

4.Бала оқырманның жеке шығармашылығын дамытуға ықпал ету;

5.Оқуға қызығушылықты арттыру үшін «кіші жанрларды» оқуға ұсыныс жасау, кітапхана қорын насихаттау және ақпараттық библиография ұсынысы арқылы оқуға деген ынтасын арттыру;

6.Кітапхананың серіктестік аясын кеңейту;

7.Өз өлкеміздің тарихы мен мәдениетін сақтап дамыту;

Мақсатты аудитория: 7-18 жас аралығындағы оқырмандар, жастар, қала тұрғындары.

Жоба № 23

Жоба атауы: Қазақ мифологиясын жас ұрпаққа ыңғайлы форматта ұсыну

Аймақ: Маңғыстау облысы

Жоба жетекшісі: Жунусова Малика Әмірқызы, +77005993840,
malika.junussova7292@gmail.com

Қысқаша сипаттама: комикстер форматын қолдану арқылы жас ұрпақты ұлттық мәдениетке тарту, балаларға халық ертегілерін түсіндіру, сондай-ақ мектепке дейінгі оқыту орталықтарында және жеке пайдалану үшін оқу ойын-сауық өнімдерін пайдалану мүмкіндігін жасау ұсынылады. Жоба ұлттық бірегейлікті сақтаумен тікелей байланысты және Қазақстанның көркемдік саласын эволюциялық дамытуға бағытталған. Комиксті біз үшін жаңа формат ретінде қабылдау мәселесі ғана емес, сонымен қатар цифрлық бағыт (гаджеттерде сурет салудың дәстүрлі емес әдісі) әсер етеді.

Жобаның мақсаты: Қазақстандық көркем әдебиет қауымдастығын жаңа деңгейге шығару.

Жобаның міндеттері:

1.Ақпарат берудің ең өзекті форматын анықтап, халықтық шығармалар мен құндылықтарды насихаттау.

2.Баспа индустриясында неғұрлым сапалы тауар санын арттыру, диджитал-суретшілердің санын көбейту.

3.Балаларды шетелдік емес, отандық ертегілермен таныстыру.

Мақсатты аудитория: 6 жастан 17 жасқа дейінгі балалар

Әлеуметтік желілерге сілтеме:

<https://vk.com/prettydollofyourheart>

Жоба № 24

Жоба атауы: «Ер Едіге» жыршы-айтыскерлер мектебінің ашылуы

Аймақ: Ақтөбе облысы

Жоба жетекшісі: Сейталиев Гүлнар Рамазанқызы, 8(777)0321717,
gotan69@mail.ru.

Қысқаша сипаттама: Жыршы-айтыскерлер мектебі даңқты батыр Ер Едігенің есімімен аталады. Алтын Орданы 20 жыл басқарған жауынгер Едіге туралы көптеген эпостар құрылды. Шын мәнінде, эпостың арқасында оның есімі ұрпақтарға белгілі болды. Батырлық аңыздар мен әңгімелер ежелден бері импровизатор әншілердің арқасында ұрпақтан-ұрпаққа беріліп келген. Жоба барысында домбырада ойнау техникасы, домбырамен ән айту, жыр-терме бойынша тегін сабақтар өткізіледі. Дарынды қатысушыларды «Ер Едіге» республикалық сайысына іріктеу және дайындау жүргізілуде.

Жобаның мақсаттары мен міндеттері:

1. Қазіргі жағдайда шынайы ертегі дәстүрін дамыту, қазақ халық эпосын, дастанды және батыл сақтау, зерделеу және дәріптеу.

2. Жас орындаушыларға ата-бабаларымыздың ертегі шеберлігінің баға жетпес тәжірибесін жеткізу.

3. Фольклорлық дәстүрлерді орындаушылардың репертуарын кеңейту.

4. Дәстүрлі білім мен әдет-ғұрыптарды насихаттау, фольклорды оқуға деген қызығушылықты арттыру.

Мақсатты аудитория: мектепке дейінгі және орта білім беру мекемелерінің балалары, колледждер мен жоғары оқу орындарының оқушылары, ата-аналар, шығармашылық интеллигенция, жастар және т.б.

Әлеуметтік желілер сілтеме:

<https://www.instagram.com/p/CRX8Udinkyn/>

Сарапшылардың ұсынымдары:

Осы бағытта ұсынылған барлық жобалар «Рухани жаңғыру» қағидаттарына толық сәйкес келеді, әртүрлі санаттағы топтармен жүргізілетін жұмыстың нақты түрі көрсетілген және оларды тәжірибелік тұрғыдан іске асыруға әлеуеті жеткілікті. Жоба жетекшілері еліміздің жас буынына қызықты болатын ұлттық мәдениетті, тарихи мұраны танымал етудің заманауи әдістерін ұсынатынын ерекше атап өткен жөн.

Жоба авторларына акселерация бағдарламасы шеңберінде жобаның мақсаттары, міндеттері, іс-шаралары мен нәтижелерінің байланысынан көрініс табатын жобаның логикалық құрылымын әзірлеуге ерекше назар аудару ұсынылады. Әрбір жобада қабылданған іс-қимылдардың, әзірленген өнімдер мен көрсетілген қызметтердің әлеуметтік тиімділігін бағалаумен қатар, жобаны іске асырудың әртүрлі кезеңдерінде күтілетін нәтижелердің нақты көрсеткішін әзірлеу қажет.

Жобалардың іс жүзінде өзін-өзі қаржылай қамтамасыз ету әлеуеті болмағандықтан, жоба мүшелері қаржылық орнықтылықты қамтамасыз ету жоспарын әзірлеуі тиіс. Қазақстандық және халықаралық қорлар, меценаттар, мемлекеттік әлеуметтік тапсырыстар мен мемлекеттік гранттарды ұсынатын мекемелер қатарынан әрбір жоба үшін қолайлы масштабтау түрін және әлеуетті донорларды тарту моделін таңдауы қажет.

Ұсынылған жобаларға PR-сүйемелдеудің тиімді әдісін әзірлеуді, осы бағыттағы барлық мүдделі тараптарды кеңінен қамтуды талап етеді. Жобалар бойынша ақпараттық жұмысты жоспарлау барысында бір сектордың ресурстарын пайдаланып қана қоймай, мемлекеттік, қоғамдық және бизнес ұйымдарының

қызығушылығына бағдарлана отырып, әрбір жоба бойынша ақпараттандыруды жүйелі түрде іске қосу маңызды. Осы жобаларды PR-сүйемелдеу үшін әлеуметтік желілерді кеңінен қолдануды ұсынамын, онда қоғамға танымал блогерлерді, пікір көшбасшыларын тарта отырып аудиторияның назарын аудару өте маңызды, жоба өнімдерін пайдаланудағы белсенділікті арттыру үшін сторителлинг технологиясын пайдалану қажет.

V. ХАЛЫҚТЫҢ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ МӘДЕНИЕТІН ДАМУ

Жоба № 25

Жоба атауы: «Эко-герой» жобасы

Аймақ: Солтүстік Қазақстан облысы

Жоба жетекшісі: Абилов Т.Т., +7 775 477 53 78, Gulder-86@mail.ru

Қысқаша сипаттама: Жобаның идеясы өзендер мен көлдерді және саябақтарды қорғау бойынша «Эко-герой» акциясын өткізу. Ол үшін «Эко-герой» еріктілер тобы құрылады. Бастамаға қатысушылар азаматтарға саябақтарда тазалықты пен тәртіпті сақтау, қоқысты бөлек жинау және бізді қоршаған ортаға қамқорлық жасау маңыздылығы туралы хабардар етеді. Сондай-ақ, қоқыс салатын қосымша контейнерлер Есіл өзені мен Пестрое аралындағы адамдар көп жиналатын жерлерде орналастырылады. Жоба қалдықтарды жинау және қайта өңдеу мәселелеріне назар аударуға бағытталған.

Жобаның мақсаты: «Эко-герой» еріктілер бастамасын ұйымдастыру арқылы Петропавл қаласындағы қоғамдық орындардағы (саябақтар, скверлер және Пестрое көлі) экологиялық жағдайын жақсарту.

Жобаның міндеттері:

1. Қала тұрғындары арасында экологиялық ойлау мен қаланың қоғамдық орындарына ұқыпты қарауға дағдыландыру.

2. Жастарды қоғамдық орындарды тазалауға, сондай-ақ қоқысты бөлек жинауды ұйымдастыру мен насихаттауға тарту.

3. «Өз қалаңның эко-белсенділерін біл!» қала тұрғындары арасында эко-еріктілік идеясын ілгерілету үшін ақпараттық іс-шаралар ұйымдастыру.

Мақсатты аудитория: Жобаны іске асыру кезінде 16-29 жас аралығындағы 1000-ға жуық оқушылар мен жастар еріктілер тобының жұмысына тартылатын болады.

Әлеуметтік желілерге сілтеме:

<https://www.youtube.com/watch?v=eDuRTEWpxrg>

<https://youtu.be/24VSq2XKCLs>

<https://youtu.be/YdhEzj4iLno>

<https://mtrk.kz/ru/2021/08/23/Na-ozere-Pyostrom-proshel-yekologicheskii>

Жоба № 26

Жоба атауы: «Несо» органикалық қалдықтарды өңдеу орталығы

Аймақ: Қостанай облысы

Жоба жетекшісі: Бирмагамбетов Наурызбек Меркешевич, 8 771 573 2300

Қысқаша сипаттама: жоба шеңберінде Федоров ауданы мектептерінің оқушыларын органикалық қалдықтарды кәдеге жарату әдістеріне оқыту, олардың ШҚ аумағында ауылдан қи жинау, құрттардың көмегімен қи өңдеуді ұйымдастыру, мектеп жанындағы жерді пайдалану үшін ауылда және қалада сұйық Биохумус өндірісін ұйымдастыру, ауыл аумағында ҚҚТ енгізу, сұрыптау орталығынан қалдықтарды шығару жоспарлануда.

1. Ұзақтығы-2 жылдан астам. Екі жыл ішінде қалдықтардың 30%-дан астамы полигонға тасталмайды, 100 тоннадан астам көң шығарылды, 50 тоннадан астам тыңайтқыш дайындалтын болады, сондай-ақ, органикалық егіншілік аумағы 3000 гектарға жеткізілді.

Жобаның мақсаты: Қостанай облысында алғашқы органикалық қалдықтарды өңдеу орталығын ұйымдастыру арқылы экологиялық мәдениетті дамыту.

Жобаның міндеттері:

1. Бір ШҚ аумағында ауылдан қи жинауды жүргізу
2. Құрттардың көмегімен көңді өңдеуді ұйымдастыру
3. Мектеп жанындағы учаскеде пайдалану үшін сұйық Биохумус өндірісін ұйымдастыру
4. Ауыл халқын көңді қайта өңдеу жолымен органикалық тыңайтқыштар өндіру әдістеріне оқытуды ұйымдастыру

Мақсатты аудитория: Первомай орта мектебінің 10 - 16 жас аралығындағы оқушылары, саны 60 адам, оқушылардың ата-аналары саны 20 адам, мектеп педагогтері саны 20 адам, Эко белсенділері - 20 адам, шаруа қожалықтары - 3 ШҚ, бағбандар мен бағбандар - 20 адам.

Әлеуметтік желілерге сілтеме:

https://www.instagram.com/neco_kst/

https://www.instagram.com/birmagambetov_nauрызbek/

Жоба № 27

Жоба атауы: Жасыл кеңсе - Жасыл мектеп

Аймақ: Ақтөбе облысы

Жоба жетекшісі: Сексенова Айман Казиевна, 87017862171, aktobe@econetwork.green

Қысқаша сипаттама: Жасыл мектеп мыналарды қамтиды: мектеп оқушыларының арасынан эко-белсенділер тобын құру және оқыту, оларға қалдықтарды бөлек жинау үшін барлық қажетті инфрақұрылымды қамтамасыз ету (қораптар 15 дана, жапсырмалар, плакаттар), мектеп чаттары арқылы қалдықтарды бөлек жинау бейнеролигін тарату, мектеп пен белсенділердің балаларының осы қораптарға үйден не әкелуге болатындығы туралы бастамасын қолдауға шақыру, қалдықтарды уақытша сақтау орнын анықтау, econetwork.green сайтында көпшілікке арналған арнайы бөлім ашу, ай сайын қорытындылау және мектептің эко-белсенділер аллеясын анықтау, оқушыларды өз аулалары шеңберінде қаланың эко-мәселелерін шешуге тарту.

Жобаның мақсаты мен міндеттері: біз бірнеше негізгі көрсеткіштерге қол жеткізгіміз келеді:

1. Қазақстандағы және шетелдегі қазіргі экологиялық мәселелерді кеңінен түсіну. Мен олардың шешіміне қалай әсер ете аламын;
2. Барлық оқушылар мен олардың отбасы мүшелерінің қалдықты бөлек жинауға көшуі;
3. Қамтылған аудиторияның 50% - дан астамына саналы тұтынуды үйрету;
4. Мектеп ішінде эко-белсенділердің тұрақты топтарын қалыптастыру және олардың өзара байланысы;
5. Адамдардың эко-тауарларды қолдануға белсенді ауысуы.

Мақсатты аудитория: қала және облыстың орта мектептерінің оқушылары және олардың отбасы мүшелері.

Әлеуметтік желілерге сілтемелер:

<https://econetwork.green>,

[Instagram eco.network](#)

[Telegram EcoNetwork](#)

Сарапшылардың ұсынымдары:

«Экологиялық мәдениетті дамыту» бағытында ұсынылған төрт жоба «Рухани жаңғыру» қағидаттарына толық сәйкес келеді. Екі жоба эко - білім берудің заманауи трендтерін көрсетеді және келесі екі жоба технологияларды әзірлеуге бағытталған (суды тұщыландыру және биогумус өндірісі).

Жоба авторларына қабылданған шешімдер мен іс-әрекеттердің, әзірленген өнімдер мен көрсетілген қызметтердің әлеуметтік әсерін бағалай отырып, жобаны іске асырудың әртүрлі кезеңдерінде күтілетін нәтижелерге қол жеткізудің нақты көрсеткішін әзірлеу ұсынылады. Сондай-ақ, соңғы уақытта эко-туризм саласы қарқынды дамуда, бұл бағыт бойынша әлеуетті серіктестердің қызығушылығын тудыра алатын жақсы жобалар қажет. Жобаларды іске қосу брысында ғылыми тәсілге назар аудару өте маңызды.

Ұсынылған жобалар ЖОО-мен және эко-қозғалыс ұйымдарымен әріптестік қатынастарды құруды талап етеді. Жобалар бойынша ақпараттық жұмысты жоспарлау барысында бір сектордың ресурстарын пайдаланып қана қоймай, мемлекеттік, қоғамдық және бизнес ұйымдарының қызығушылығына бағдарлана отырып, әрбір жоба бойынша ақпараттандыруды жүйелі түрде іске қосу маңызды.

VI. АУМАҚТЫ (АУЫЛ, АУДАН, ҚАЛА) ДАМУЫ, ӨҢІРЛЕРДЕГІ ӘЛЕУМЕТТІК ЖОБАЛАРДЫ ҚОЛДАУ

Жоба № 28

Жоба атауы: «Super Pet» қараусыз қалған жануарларға арналған орталықтың ашылуы

Аймақ: Қостанай облысы

Жоба жетекшісі: Ахметов Бахыт Маликович, 8 775 499 49 09,
Bahyt_ahmetov@mail.ru

Қысқаша сипаттама: Жоба аясында ҚБ төрағасына тиесілі жер телімінің аумағында уақытша иесіз немесе үйсіз қалған жануарларға арналған орталық

(зоогостиница) ашу.

Орталықта үйсіз қалған жануарларды ұстау ақылы негізде жүзеге асырылады. Осы қызметтен түскен қаржы үйсіз жануарлардың жаңа иелерінен тапқанға дейін, оларды ұстауға, емдеуге, оңалтуға, вакцинациялауға, стерилизациялауға бөлінетін болады.

Орталыққа қабылданар алдында барлық жануарлар ауруға тексеріліп, егулердің бар-жоғы тексеріледі.

Алынған нәтижелер: жоба әлі бастапқы кезеңде болғандықтан, тегін көмек, емдеу, оңалту көрсетілген және жаңа иелері мен жаңа отбасын тапқан 100-ден астам жануарларды қызметтің нәтижелері деп санауға болады

Жобаның мақсаты: үй жануарларын уақытша қалдыратын жер таппай қиындықтарға тап болған клиенттерге (зоогостиница) қызмет көрсету

Жобаның міндеттері:

1.Қолда бар материалдық-техникалық базаны жануарларды ұстауға арналған талаптарға сәйкес келтіру;

2.Үйсіз қалған жануарларға арналған орталықтың ашылуы;

3.Орталықтың қызметін көпшілікке тарату және жарнамалау жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру;

4.Орталық қызметінің қамту аймағын кеңейту және облыстың басқа елді мекендерінде оның филиалдарын ашу

Мақсатты аудитория: үй жануарларын уақытша қалдыратын жер таппай қиналған жануарлар иелері, Қостанай қаласының барлық тұрғындар.

Әлеуметтік желілерге сілтеме:

https://instagram.com/hope_kst?utm_medium=copy_link

Жоба № 29

Жоба атауы: Aido роботы

Аймақ: Жамбыл облысы

Жоба жетекшісі: Қарасаев Қайрат Рашитұлы, 87084144337, Karasaev.k96@mail.ru

Қысқаша сипаттама:

Робот Aido COVID-19 коронавирусын жұқтыруға жол бермеу үшін сақтық шаралары туралы және тазалықты насихаттай отырып, өз денсаулығымызды және жақындарымызды, әріптестерімізді, оқушыларымызды қорғау мақсатында туындаған әлеуметтік жоба. Қашықтан басқару арқылы Робот Aido барлық санитарлық талаптарды сақтай отырып қызмет көрсетеді. Білім алушыларға антисептик шашып зарарсыздандырып, бетперде ұсынады. Роботтың ең алдымен қаңқасы ПВХ пен шағын магниттерден жасалған. Arduino микроконтроллері: қозғалыс датчигі, жарық диоды, X bass колонкасы жалғанған, робот алға қарай немесе арқа қарай қозғалу үшін сервомотор қолданылды. DF player mini шағын флешка оқитын датчик орнатылған. Жартылай автоматтандырылған Робот Aido ұялы телефонға орнатылған арнайы REMOTEXY бағдарламасының көмегімен басқарылады. Бұл құрылғыны информатика пәні мұғалімдері мен білім алушылар үйірме сабақтарында бірлесе отырып жасаған.

Жобаның мақсаты:

1. Озық технологияларды дамытуға ерте қол жеткізуін қамтамасыз ету, оларды қолданудың практикалық дағдыларын арттыру.

2. Ғылыми-техникалық шығармашылыққа қатысу, шығармашылық қабілеттерін анықтау және дамыту, заманауи және тиімді кәсіби бағдар беру.

3. Оқушыларға информатика, математика және 3D-модельдеу, тездетілген прототипі бар жабдықтарды пайдалана отырып, бөлшектерді өндіру технологиясын қоса алғанда, пәндер жиынтығын оқитын инженерлік-бағытталған зертханаларға негізделген ортаны құру.

Жобаның міндеттері:

1. Креативті қоғамды дамыту, цифрлы экономика үшін құзыреттер мен дағдыларды дамыту, халықтың цифрлы сауаттылығын арттыру.

2. Робототехника бойынша білімді жетілдіру.

3. Жаратылыстану ғылымдарын зерттеуге ынтыласын арттыру.

Мақсатты аудитория: білім беру ұйымдары

Әлеуметтік желілерге сілтеме: <https://youtu.be/LRZraiUtzRc>

Жоба № 30

Жоба атауы: «Жасыл» мектеп бизнесінің негіздері: «Алтын масақ» ғылыми-өндірістік алаңы, «Шебер Темір» шығармашылық бірлестігі.

Аймақ: Ақтөбе облысы

Жоба жетекшісі: Джакибаев Нурлан Саулебаевич, 8 775 178 85 97, sheber-nur@mail.ru.

Қысқаша сипаттама: Ауданы 1000 ш.м. болатын «Алтын масақ» ғылыми-өндірістік алаңында оқушылар өндірістік еңбектен басқа (жеміс-жидек ағаштарын отырғызу, мәдени ландшафтты әзірлеу және құру, мектеп аумағын абаттандыру және экологиялық ортаны қалыптастыру, мәдени ландшафттың экономикалық тиімділігін арттыру) зерттеу жұмыстарымен айналысады.

Ғылыми бағыты: агроэкономика, агротехнология, экология, биология, химия, құқық негіздері, технологиялар, физика, техника.

«Шебер Темір» шығармашылық бірлестігінің негізгі идеясы: ата-бабалар мұрасын, қолөнер мәдениетін дамыту және жаңғырту міндеттерін орындау. (жергілікті тұрғындардан коньки, торсық, жағлан, қамшы, қисекап және т. б. дайындау үшін материалдар сатып алынады)

Іске асыру мерзімі: 2021-2025ж. ұзақ мерзімді жоба.

Жобаның мақсаты мен міндеттері: оқушылардың ғылыми-өндірістік еңбегін ұйымдастыру, кәсіптік бағдарлау және әлеуметтендіру.

Мақсатты аудитория: 1-11 сынып оқушылары, оның ішінде «Зерде», «Дарын» мектептерінің оқушылары.

Әлеуметтік желілерге сілтеме:

https://www.instagram.com/p/CNrpXLBLRfR/?utm_medium=share_sheet

<https://avestnik.kz/etnopedagogika-v-epohu-integraczi/>

Жоба № 31**Жоба атауы:** Luminarium**Аймақ:** Маңғыстау облысы**Жоба жетекшісі:** Сатыбалдыев Нурлыбек Батырбекович, +77089797668,
satybaldyyev.nurlybek@gmail.com

Қысқаша сипаттама: қоғамдық орындарда (саябақтарда, жағалауларда, скверлерде және басқа да қоғамдық мекемелерде) орнатылған қарапайым орындықтарға қарағанда түрлі құрылғыларды қуаттандыру үшін арнайы коннекторлармен (USB) жабдықталған отырғыштар өндірісі. Орындықтар энергияны күн панельдерінен алады, бұл баламалы энергия көздеріне көшуге үлкен қолдау көрсетеді. Орындық жауын-шашыннан және күн сәулесінен қорғайтын жылжымалы люгі бар шатырмен жабдықталған. Қараңғы уақытта орындық LED шамдармен жарықтандырылады. Сондай-ақ, орындықтардың бүйір жағында орналасқан ауа тазартқыштар және сусындарды қоятын арнайы орындары бар.

Жобаның мақсаты: Ақылды қаланың қадамдарының бірі болып табылатын тұрғындар үшін ең үлкен жайлылықты қамтамасыз ету тұжырымдамасын әзірлеу.

Жобаның міндеттері: Орындықтың алғашқы үлгілерін жасау және қаланың қоғамдық орындарына орнату.

Мақсатты аудитория: қала тұрғындары**Әлеуметтік желілерге сілтеме:** <https://www.instagram.com/yu.fab.lab/>**Сарапшылардың ұсынымдары:**

Осы бөлімде ұсынылған жобалар: «Super Pet», «Робот Aido», «Жасыл» мектеп бизнесінің негіздері, «Алтын масақ» ғылыми-өндірістік алаңы, «Шебер темір» шығармашылық бірлестігі, «Luminarium» жобалары тек өз өңірлері үшін ғана емес, жалпы еліміздің басқада аймақтарында жүзеге асыру өзектілігі жоғары. Бірқатар жобаларда әлеуметтік кәсіпкерліктің нақты белгілері бар, сәйкесінше олар қаржылай табысты болуы мүмкін. «Aido роботы» жобасы заманауи технологияларды, робототехниканы дамытуға бағытталған, сондай-ақ жоба авторы қазіргі кездегі өзекті мәселелердің бірі COVID-19 пандемиясымен тамаша үйлестіре білген. Жобаның әлеуеті бар, өйткені ұсынылатын техникалық қызметтер басқа да өзекті мәселелерге оңай қолдануы немесе қайта бағдарлануы мүмкін. Сонымен қатар жоба өте қызықты, әрі практикалық және демонстрациялық сипатқа ие. «08 өңір» жобасы - соңғы жылдары белсенді дамып келе жатқан жобалардың мысалы ретінде, жобада әртүрлі жағдайларда, соның ішінде қалалық жерде жүзеге асырудың тәжірибесі сипатталған. «Мектеп бизнесінің негіздері» жобасы бүгінде бірнеше маңызды және сұранысқа ие бағыттарды біріктіреді: дәстүрлерді жаңғырту, дәстүрлі қолөнерді дамыту, ұлттық өнерге балалар мен жастарды тарту, сондай-ақ аумақты кешенді түрде дамыту. Жобаның болашағы зор, мүдделі тұлғалар үшін жақсы үлгі және бағдар бола алады.

«Luminarium» жобасында заманауи әрі қолжетімді технологиялар ұсынылады. Қалалық көше жиһаздарының мысалында;

Біріншіден, жаңартылатын энергия көздерінің қолжетімділігін көрсетуге бағытталады. Екіншіден, қала тұрғындарына жайлылық бұрышын сыйлауға

арналады. Үшіншіден, қаладағы қоғамдық орындардың келбетін өзгертуге болады. Жоба дамуға және басқа да өңірлерге масштабтау әлеуетіне ие.

Жобаларға ұсынымдар ретінде мүдделі тараптарды хабардар ету және тарту, сондай-ақ жаңа және қолжетімді технологияларды пайдаланудың оң тәжірибесі туралы ақпаратты кеңінен тарату мәселелеріне назар аудару қажет. Іс жүзінде барлық жобаларға, жобаның қаржы-экономикалық бөліміне, сондай-ақ маркетинг мәселелеріне назар аудару ұсынылады (қажетті шығындарды, ықтимал түсімдерді талдауды, тұтынушыларды ұстап қалу және тарту тәсілдерін орындау). Әлеуметтік кәсіпкерлікке бағытталған жобаларда сол жобаға қатысушылардың экономикалық және әлеуметтік мүдделерінің сақталуына (мысалы, жұмыс орындарын құру, сапалы өніммен қамтамасыз ету және т.б.) байыппен қарау маңызды. Сонымен қатар, өнімді өндірумен және сатумен айналысуды көздейтін жобаларда өндіріс үшін қажетті жағдайларды жасауға және өнімді нарыққа жылжытуға назар аудару керек, себебі, жоба өнімі бәсекелестік ортаға түсуі мүмкін.

ҚОРЫТЫНДЫ

Осы жинақта ұсынылған жобалар «Рухани жаңғыру» қағидаттары негізінде акселерация бағдарламасынан өткен жобалардың үлкен пулының бір бөлігі. Жобалар туралы толық ақпаратты <https://saruarlar.kz> сайтынан біле аласыздар.

Жинаққа енген жобалардың әрқайсысы бірегей болып табылады және «Рухани жаңғыру» бағдарламасының 6 қағидасының біреуін немесе бірнешеуін жүзеге асыруға бағытталған. Акселерация бағдарламасы жобаларға әлеуметтік-экономикалық құрамдас бөлікті күшейтуге, масштабтаудың оңтайлы моделін айқындауға, топтың әлеуметтік капиталын кеңейтуге және жобаның болашақта даму жолын қалыптастыруға мүмкіндік береді. Акселератор - республикалық және өңірлік деңгейдегі түрлі секторлар арасындағы өзара қарым-қатынасты орнатады, сондай-ақ «Рухани жаңғыру» қағидаттарын жүзеге асыруда әлеуметтік әсер беретін жобаларды масштабтау үшін тиімді алаң болып табылады:

1. *Бәсекеге қабілеттілік* - акселерация жобаларға кластерлерге бірігуге және өз қызметі саласында экожүйені дамытуға көмектеседі;

2. *Прагматизм* - жобалар өз қызметін кеңейтуге, тұрақты түрде дамуға дайындала алады;

3. *Білімнің салтанат құруы* - акселератордың оқыту бағдарламасы әрбір жоба үшін дамудың жеке траекториясын қалыптастыруға мүмкіндік береді;

4. *Ұлттық бірегейлікті сақтау* - мәдениет және өнер саласындағы жобаларды қолдау, қолданыстағы Қазақстандық брендтерді ілгерілету және жаңаларын қалыптастыру үшін жағдай жасау;

5. *Сананың ашықтығы* - әрбір жобаға жеке көзқарас, жобалар қауымдастығын қалыптастыру, жобаға тиімді болатын сыртқы қатынастарды құру, инновациялар мен озық халықаралық тәжірибені енгізу;

6. *Қазақстанның эволюциялық дамуы* - инклюзивті сала жобаларын дамытуға, инклюзивті дүниетанымды қалыптастыруға ерекше көңіл бөлінеді.

Өңірлерде акселерация бағдарламасы жалғасуда, оны ҰЕҰ, әлеуметтік кәсіпкерлер, бастамашыл топтар, ғылыми жұртшылық, өнер және мәдениет қайраткерлері, шағын және орта бизнес өкілдерінің жобалары өте алады.

«Рухани Жаңғыру» - 2021 әлеуметтік жобалар акселераторының бағдарламасы мына сайтта <https://openco.kz/accelerator/ru> орналасқан. Жоба Қазақстан Республикасы Ақпарат және қоғамдық даму министрлігінің қолдауымен жүзеге асырылуда.

Министерства информации
и общественного развития
Республики Казахстан

РУХАНИ
ЖАҢҒЫРУ

КАЗАХСТАНСКИЙ
ИНСТИТУТ
ОБЩЕСТВЕННОГО
РАЗВИТИЯ

СБОРНИК СОЦИАЛЬНЫХ ПРОЕКТОВ АКСЕЛЕРАТОРА «РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ»

Нур-Султан, 2021

*Разработан по заказу НАО «Казахстанский институт
общественного развития «Рухани жаңғыру» в рамках проекта
«Кемел болашақ» при поддержке Министерства информации и
общественного развития Республики Казахстан.*

Составители: Бурлаченко Л.Г., Натарова Ю.Н., Еспенова М.М., Гуляев С.Н., Опря В.В.

*Сборник социальных проектов акселератора «Рухани жаңғыру»// Под общей
редакцией Букановой Ж.К., Нур-Султан, 2021 - 30 стр.*

Настоящий сборник включает описание региональных социальных проектов, активно участвовавших в программе акселерации и рекомендованных для дальнейшего продвижения РПО «Рухани жаңғыру».

ОГЛАВЛЕНИЕ

ВВЕДЕНИЕ	35
I. Развитие инклюзивного общества	36
II. Развитие актуальных компетенций в рамках неформального образования	42
III. Развитие сельскохозяйственного, краеведческого, образовательного туризма	48
IV. Развитие площадок, объединяющих проекты в сфере культуры, искусства и народного творчества, спорта	51
V. Развитие экологической культуры населения	54
VI. Развитие территории (села, района, города), развитие городской среды, поддержка проектов урбанистической сферы	56
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	60

ВВЕДЕНИЕ

Настоящий сборник социальных проектов «Рухани жаңғыру» подготовлен в рамках акселерации региональных проектов и инициатив в 2021 году.

Акселератор социальных проектов «Рухани жаңғыру» является постоянной площадкой для развития лидеров и команд социальных проектов, выступающих лидерами региональных изменений и способствующих модернизации общественного сознания в регионах.

Акселератор (с англ. – «центр ускоренного развития») служит уникальным инструментом развития социальных проектов. Однако, стоит отметить, что подобных площадок для повышения устойчивости организаций и бизнеса в стране создано немало.

Отличительной чертой Акселератора «Рухани жаңғыру» является его философия и принципы, лежащие в основе методологии развития.

Ценности «Рухани жаңғыру» воплощаются в следующих элементах акселерации:

- Создание условий для устойчивости социальных проектов.
- Предоставление практической поддержки командам проектов со стороны экспертного состава Акселератора «Рухани жаңғыру», как на республиканском, так и на региональном уровнях.
- Трансформация лидерства руководителей проектов.
- Создание экосистем проектов и связей между инициативами для достижения синергетического эффекта.
- Формирование гибкости мышления и открытости новому.
- Вовлечение всех форм / уровней предпринимательства для создания инклюзивности акселерации.

Акселератор социальных проектов впервые был реализован в 2020 году в г. Нур-Султан, с результатами его работы можно ознакомиться на <https://saruarlar.kz>. Экспертный совет Акселератора подготовил пакет методических материалов успешно апробированной модели для организации дальнейшей работы на региональном уровне.

В августе 2021 года при экспертной поддержке Казахстанского института общественного развития «Рухани жаңғыру» в регионах был объявлен конкурс на участие в акселераторе социальных проектов среди НПО, социальных предпринимателей, инициативных групп, академических кругов, деятелей искусства и культуры, представителей малого и среднего бизнеса.

Всего было подано 184 заявки. Большинство проектов направлены на развитие актуальных компетенций в сфере неформального образования – повышение финансовой, юридической, медиа, IT, цифровой грамотности, изучения английского, государственных языков. В центре внимания 23 проектов - культура, искусство и народное творчество, спорт. Тема инклюзии также актуальна для участников - каждый 9-й проект направлен на развитие инклюзивного общества: на поддержку детей-сирот и детей, оставшихся без попечения родителей, пожилых людей с особыми потребностями, малообеспеченных многодетных семей.

Настоящий сборник включает описание региональных социальных проектов, активно участвовавших в программе акселерации и рекомендованных для дальнейшего продвижения РПО «Рухани жаңғыру».

I. РАЗВИТИЕ ИНКЛЮЗИВНОГО ОБЩЕСТВА

Проект № 1

Название проекта: Региональный конкурс «Я хочу жить!»

Регион: Жамбылская область

Лидер проекта: Кембаева Айнұр Тұрарқызы, 87771704185,
kembaeva_ainur@mail.ru

Краткое описание: сегодня многие обеспокоены вопросами развития детей-инвалидов, которым задаются не только медики. Может дело в экологической ситуации или у мамы плохое здоровье? Однако такие дети нередко бывают талантливыми. Это нужно учитывать. Основная цель проекта – пробудить в них страсть к жизни. Это позволит скоординироваться с обществом, чтобы помочь детям с инвалидностью жить ближе к нему. Региональный конкурс «Я хочу жить!» проводится под руководством учеников с целью развития творческих способностей у детей с ограниченными возможностями и создания творческой среды в отдаленных районах.

Цель проекта: участие в адаптации детей с ОВЗ в обществе, формирование у школьников таких качеств как доброта и нравственность.

Задачи проекта: студенты представляют свои работы, написав специальные видеоролики или слайды о любых молодых людях или студентах с ограниченными возможностями в возрасте от 7 до 18 лет в Жамбылской области, и обязательно пишут сочинение о нем как о персонаже, которое выявит одаренных детей с ограниченными возможностями.

Целевая аудитория: студенты и дети с ограниченными возможностями.

Проект № 2

Название проекта: MuzLife + SEN

Регион: Павлодарская область

Лидер проекта: Сыздыков Серик, +77078996521, mus_pav@mail.ru

Краткое описание: идея проекта MuzLife + SEN (с англ. – особые образовательные потребности) заключается в создании условий для интеграции людей с проблемами развития в общество, используя возможности и потенциал музыкального колледжа. Предлагается выполнить диагностику, обучение и включение детей с церебральным параличом в профессионально-техническое образование по направлению «музыка». Будут подготовлены специалисты в области инклюзивного музыкального образования с предоставлением соответствующей квалификации. Благодаря сотрудничеству волонтеров музыкального комплекса с Центром реабилитации детей музыкальное искусство становится образовательной средой формирования и развития музыкально-творческих способностей детей с нарушением опорно-двигательного аппарата и подготовки наиболее талантливых детей к обучению в музыкальном колледже с последующим трудоустройством.

Цель проекта: создание образовательных программ на основе правовых документов для интеграции в общество людей с проблемами развития.

Задачи проекта:

1. Подготовка специалистов в области инклюзивного образования в

соответствии с требованиями работодателей;

2.Разработка специальных программ обучения для людей с особыми образовательными потребностями;

3.Разработка типовой учебной программы по специальности «Музыкальное образование»;

4.Подготовка абитуриентов из подопечных центров социальной защиты с особыми образовательными потребностями и их последующее трудоустройство;

5.Разработка курсов повышения квалификации учителей дошкольного и среднего образования.

Целевая аудитория: воспитанники КГУ «Центр оказания специальных услуг реабилитации детей с нарушениями опорно-двигательного аппарата».

Ссылки на социальные сети:

https://www.instagram.com/volunteers_angelsmuzlife_kz/

Проект № 3

Название проекта: Инклюзивный пляж в каждом городе Казахстана

Регион: Павлодарская область

Лидер проекта: Амиров Асыл Салтанатулы, 87078014014,
amirov87078014014@gmail.com

Краткое описание: создание доступной среды для инклюзивного общества на пляжах через демонстрацию создания такого пляжа в г. Аксу Павлодарской области. В рамках проекта предполагается обустроить спуск к воде, оборудовать раздевалку с душевой, также спуск в воду со специальной дорожкой и поручнями.

Цель проекта: развитие инклюзивного общества в Казахстане.

Задачи проекта: создание первого инклюзивного пляжа в г. Аксу Павлодарской области.

Целевая аудитория: люди с ограниченными возможностями.

Проект № 4

Название проекта: Творческая мастерская для детей и молодежи с ограниченными возможностями

Регион: Мангистауская область

Направление деятельности: развитие инклюзивного общества

Лидер проекта: Есетова Гулзира Буркитовна, 87027509973, esetovag@inbox.ru

Краткое описание: В Мангистауской области проживают более 2 тысяч детей с ограниченными возможностями, их родители сталкиваются с массой проблем. Дети с ограниченными возможностями нуждаются в постоянном уходе и индивидуальном подходе. Большинство из них не могут посещать школу, самостоятельно гулять. В регионе ощущается нехватка специалистов, готовых индивидуально заниматься с такими детьми. В ходе проекта специалисты могут освоить профессии, трудоустроиться или начать свой бизнес.

Предлагается обучить специалистов тому, как правильно работать с детьми с ограниченными возможностями, обучить навыкам общения с родителями или с другими членами семьи, научить стрессоустойчивости.

Цель проекта: содействие социокультурной реабилитации детей с ограниченными возможностями и их интеграции в общество, а также создание условий, стимулирующих людей с ограниченными возможностями к ведению предпринимательской деятельности.

Задачи проекта:

1. Организация курсов рукоделия для молодых людей с ограниченными возможностями от 18-29 лет.

2. Организация курсов по развитию творчества и досуга детей с ограниченными возможностями от 5-16 лет.

3. Организация курсов по повышению квалификации для социальных работников и психологов.

Целевая аудитория: молодые люди с ограниченными возможностями в возрасте от 18 до 29 лет, дети с ограниченными возможностями в возрасте от 5 до 16 лет, социальные работники и психологи.

Проект № 5

Название проекта: Все дети имеют право на образование!

Регион: Атырауская область

Лидер проекта: Джумашева Самал, 87017862171, samal1985@inbox.ru

Краткое описание: создание специальных классов для средних школ – кабинетов поддержки инклюзии. Оснащение класса (оргтехника, сенсорный уголок, классная мебель, канцелярские товары, дидактические материалы, игрушки для улучшения внимания ребенка). Суть этого проекта в том, что у каждого особенного ребенка будет помощник-учитель (тьютор), который присоединится к коллективу школы и сопровождает каждого ребенка. Помимо школьной программы, в зависимости от уровня развития ребенка, пишется дополнительная индивидуальная программа. Приглашается куратор, который сопровождает работу тьюторов и учителя кабинета поддержки инклюзии. К сожалению, количество детей с особыми потребностями растет, только в г. Атырау 1800 школьников, а в районах эти дети не ходят в школу.

Цель и задачи проекта: дать возможность детям с особыми потребностями получать образование наравне со здоровыми детьми, обучить их приспособляться к самостоятельной жизни, адаптироваться, стать частью общества.

Целевая аудитория: дети с особыми потребностями в возрасте 7-15 лет (дети с аутизмом, задержкой умственного и речевого развития, дети с поведенческими расстройствами с диагнозом ONP 1,2,3 SDVG).

Проект № 6

Название проекта: EP Жүректілер

Регион: Атырауская область

Лидер проекта: Куангерев Мухадия, 87781197287, gulden_91_09@mail.ru

Краткое описание: один из крупнейших проектов ОФ «EP Жүректілер» - это спортивный клуб инвалидов «EP Жүректілер». Центр клуба расположен в Махамбетском районе Атырауской области. В настоящее время в Махамбетском

районе проживает 1200 человек с ограниченными возможностями. В центре бесплатно размещаются 46 инвалидов по 5 видам спорта (настольный теннис, шахматы, шашки, тоғыз құмалақ, легкая атлетика). Среди них инвалиды I, II и III групп, а также дети с ограниченными возможностями до 16 лет. Помимо этого, еще 30 человек (школьники, молодежь), интересующихся спортом, тренируются на платной основе. За 2 года 3 человека с ограниченными возможностями были номинированы на звание мастера спорта (МС), 1 чел. присвоено звание мастера спорта (МС) международного уровня в РК, 3 человека имеют звание мастера спорта (МС). 2 спортсмена отправлены на чемпионат РК по шахматам и тяжелой атлетике.

Вовлекая людей с ограниченными возможностями в спорт, спортивный клуб «ЕР Жүректілер» позволил им выйти из личного стресса, научиться новому образу жизни, стать профессионалами и устроиться на работу. Например, Гинятова Аружан, жительница села Жалгансай Махамбетского района Атырауской области, активный воспитанник спортивного клуба «ЕР Жүректілер» на данный момент является кандидатом в мастера спорта от тоғыз құмалақ, работает переводчиком.

Цель и задачи проекта: защита прав и интересов людей с ограниченными возможностями в Махамбетском районе Атырауской области, улучшение и повышение их уровня жизни.

Целевая аудитория: люди с ограниченными возможностями, дети школьного возраста и взрослые.

Ссылки на социальные сети: @kunim_taldykorgan

Проект № 7

Название проекта: Мир на кончиках пальцев

Регион: город Алматы

Лидер проекта: Уразбаева Сауле Куйшибаевна, 87075129637

Краткое описание: проект предлагает новаторский подход к производству тактильных книг и повышению доступности образования. Инновационность и новаторство заключается в следующем:

1. Горизонтальная 3D печать, не имеющая аналогов ни в странах ближнего и дальнего зарубежья, ни в Казахстане;

2. Адаптированные тексты для слепых и слабовидящих детей на казахском языке, детская литература для этой категории детей не выпускается в Казахстане на родном языке;

3. Технология «параллельного чтения» - разворот книги задействует как остаточное зрение, так и тактильное восприятие (правая страница полностью дублирует левую и рассчитана на чтение ребёнком с полным отсутствием зрения, текст отпечатан шрифтом Брайля и имеется тактильное изображение). Использование этой технологии позволяет тифлопедагогу активно задействовать книги как методический материал для обучения навыкам шрифта Брайля;

4. Использование долговечных материалов для увеличения эксплуатационного срока службы книг с одного года как минимум до пяти лет.

Предлагаемый проект прошёл апробацию. В 2020 году по вышеизложенной технологии была издана серия книг «Рассказы бабушки Зере» по мотивам казахских мифов и легенд (Программа Малых грантов Посольства США в

Казахстане). Мы располагаем материально-технической базой и высокопрофессиональным кадровым составом.

Цель проекта: усиление доступности образования для детей с частичной и полной потерей зрения путём увеличения выпуска казахстанской художественной литературы по уникальной инновационной технологии.

Целевая аудитория: дети с частичной и полной потерей зрения от 3 до 12 лет. Тифлопедагоги, воспитатели специализированных учебных заведений, педагоги коррекционных центров республики, родители детей с особыми образовательными потребностями.

Ссылки на социальные сети:

https://www.instagram.com/1_soc.kz/

Проект № 8

Название проекта: Инклюзивная многопрофильная школа мотивации и личной эффективности для людей с инвалидностью

Регион: город Алматы

Лидер проекта: Бекпан Алма Шынбергенкызы, 87755958939

Краткое описание: ЧУ «ЦАРА РУХ» планирует создание «Инклюзивной многопрофильной школы мотивации и личной эффективности для людей с инвалидностью», где люди с ограниченными возможностями, оставшись без родителей, смогут сами себя обслуживать, жить в достойных условиях.

«Инклюзивная школа» предполагает проживание и продуктивную деятельность в шаговой доступности. Находясь в подобных условиях, люди с ограниченными возможностями научатся работать, готовить себе пищу, стирать одежду, проводить уборку в доме, оплачивать счета за коммунальные и прочие услуги, сами покупать продукты, научатся справляться с элементарными бытовыми сложностями, правильно организовать пространство своей жизнедеятельности.

ЧУ «ЦАРА РУХ» с 2017 года выработал методику адаптации и абилитации людей с ограниченными возможностями, систему коррекции для людей с тяжелой инвалидностью, в том числе с аутизмом и другими ментальными нарушениями.

Цель проекта: создание условий для полноценной жизни вне стен специальных учреждений для людей с ограниченными возможностями, оставшихся без родителей в старшем возрасте, путем создания встроенной инфраструктуры альтернативных форм жизнедеятельности, трудоустройства, обучения и поддержки.

Задачи проекта:

1.Объединить в единый комплекс проекты ЧУ «ЦАРА РУХ», созданные и реализуемые в течение 15 лет и дающие устойчивое и качественное воздействие на решение проблем людей с ограниченными возможностями.

2.Дать возможность людям с ограниченными возможностями жить полноценной жизнью, иметь возможность учиться, работать и стать полноправными налогоплательщиками.

3.Открыть «Инклюзивную многопрофильную школу мотивации и личной эффективности для людей с инвалидностью» на базе Центра РУХ.

4.Создать возможности выхода людей с ограниченными возможностями из

закрытых спец. учреждений и домов-инвалидов.

Целевая аудитория: дети и лица старше 18 лет с инвалидностью, а также семьи, воспитывающие детей с инвалидностью

Ссылки на социальные сети:

<https://www.facebook.com/groups/ruhlandalmaty/>

Проект № 9

Название проекта: Школа особенных родителей (Коворкинг центр)

Регион: Костанайская область

Лидер проекта: Жалмухамедова Шнара Викторовна, 87071737556, stopautism_kst@mail.ru

Краткое описание: в рамках проекта предполагается обучение родителей эффективным методам реабилитации детей с ОВЗ, основам предпринимательства, подготовка под наставничеством ментора бизнес-проекта, а также мониторинг и сопровождение реализации проекта.

Цель проекта: нефинансовая поддержка родителей воспитывающих детей с инвалидностью путем обучения их эффективным методам реабилитации и построению бизнеса.

Целевая аудитория: родители детей с особенностями развития, а также все заинтересованные в развитии социального предпринимательства физические и юридические лица, неправительственные организации.

Рекомендации экспертов:

Все проекты, представленные в направлении «Развитие инклюзивного общества», полностью соответствуют принципам «Рухани Жаңғыру», отражают реальные потребности граждан нашей страны. Все 10 проектов имеют потенциал для осуществления в своих регионах и требуют относительно небольшие инвестиции.

Авторы предлагают проекты по усилению инфраструктуры системы здравоохранения, развитие творческого потенциала, и запуск необходимых услуг для людей с инвалидностью.

Вместе с тем авторам проектов рекомендуется разработать систему реалистичных индикаторов достижения ожидаемых результатов на разных этапах реализации проекта, включая оценку социального эффекта предпринятых действий, разработанных продуктов и оказанных услуг.

Все проекты могут быть запущены за счет государственного бюджета посредством государственного социального заказа.

Характер предлагаемых проектов требует также разработки эффективного PR-сопровождения, широкого охвата всех заинтересованных сторон в данном направлении. Важно при планировании информационных кампаний по проектам рассматривать ресурсы не только одного сектора, а задействовать сети организаций в государственном, общественном и бизнес-секторах, ориентируясь на их потенциально возможный интерес по каждому проекту.

II. РАЗВИТИЕ АКТУАЛЬНЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ В РАМКАХ НЕФОРМАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ

Проект № 10

Название проекта: Научно-практический метод адаптации молодежи к гражданскому обществу на основе программы «Рухани жаңғыру»

Регион: Туркестанская область

Лидер проекта: Толысбаева Адемау Турдыбаевна, 87029512828, 87054756556, ademau.tolysbayeva@ayu.edu.kz, adema-28@mail.ru

Краткое описание: подготовка молодежи к жизни в гражданском обществе, помощь в решении проблем трудоустройства успешных молодых активистов. Студенты, прошедшие волонтерский курс и получившие опыт работы в различных проектах, принимаются на работу учреждениями, в которых есть вакансии, путем организации «Ярмарки трудоустройства».

Цель и задачи проекта:

1.Подготовить специалистов и наставников по принципам непрерывного обучения с использованием потенциала научно-практического центра «Рухани жаңғыру»;

2.Поиск новой системы ценностей для повышения активности молодых волонтеров;

3.Предложить пути развития деятельности гражданских центров, молодежных ресурсных центров, расположенных в области;

4.Создать научно-методических платформы, направленные на повышение интеллектуального, духовного и личностного потенциала молодежи.

Ссылки на социальные сети:

<https://www.facebook.com/yasawimedia/>

Проект № 11

Название проекта: Научно-педагогический проект «Формирование национального кода, мировоззрения дошкольников через игру в Асык»

Регион: Жамбылская область

Лидер проекта: Керимбаева Рысты Калдыхановна, 87024704912, risti1971@mail.ru

Краткое описание: на основе научно-педагогического проекта «Формирование национальной идентичности, мировоззрения дошкольников через игры в «Асык» на базе детского сада будет оборудована комната «Асык тану», созданы новые виды игрушек, «Игры Асык» для детей средних и старших групп дошкольных учреждений, разработана программа и учебно-методический комплекс «Асығың алшысынан түссін!». Будут проведены научно-практические семинары, опубликованы учебные пособия, научные статьи по теме проекта. Передовой опыт будет продвигаться и распространяться на национальном и региональном уровнях.

Цель проекта: формирование национального кода, мировоззрения дошкольников через возрождение игры казахского народа Асык.

Задачи проекта:

1. Предоставление методов и инновационных технологий, основанных на познании подрастающим поколением национальных культурных ценностей, традиций и истории казахского народа.

2. Разработка новых видов игр и игрушек на современный лад через реконструкцию Асыка, внедрение ее в учебный процесс.

Целевая аудитория: дошкольные образовательные учреждения.

Проект № 12

Название проекта: Qaz Researchers Early Career Opportunity System (QR ECO System)

Регион: Акмолинская область

Лидер проекта: Сакен Каженов, 87071011171

Краткое описание: проект направлен на развитие человеческого капитала путем привлечения молодежи в науку и предпринимательство. Мотивация к научно-исследовательской деятельности через демонстрацию возможностей и привилегий академической среды (например, работа с основоположниками теорий, монетизация экспертности) позволит заложить основу формирования критической массы студентов, желающих заниматься наукой, начиная с первого курса бакалавриата. Способы прикладного применения теоретических знаний будут освещены во время работы с практикующими бизнес-тренерами, имеющими опыт в реализации бизнес-идей и стартапов в условиях реального рынка. Перспектива масштабирования на территории РК и ЕАЭС.

Цель проекта: привлечение студентов колледжей и вузов в науку и предпринимательство.

Задачи проекта:

- 1.Формирование культуры научного мышления;
- 2.Формирование навыков научно-исследовательской деятельности;
- 3.Освоение основных методик проведения научных исследований;
- 4.Освоение навыков общепринятого оформления научных работ.

Целевая аудитория: студенты Аграрно-экономического института им. С.Садваксова, учащиеся политехнического факультета.

Проект № 13

Название проекта: Open Education – образовательная онлайн-платформа

Регион: город Нур-Султан

Лидер проекта: Альсабекова Милана Сайд-Хусеновна, 87027632713, jourlana.m@gmail.com.

Краткое описание: сервис помогает пользователям в составлении индивидуальной траектории развития и карты возможностей в профессиональном и личностном развитии. На платформе представлена навигационная система, которая помогает подобрать программы обучения в соответствии запросам клиента. Платформа оснащена большим функционалом, включая внутреннюю социальную сеть, размещение форумов для общения между

участниками, а также внедрена бонусная система для повышения лояльности клиентов.

На платформе представлены продукты собственной разработки, а также привлеченных экспертов, чьи продукты размещаются для продвижения за % с продаж.

Постояннодействующая платформа с витриной образовательных проектов по 4 направлениям: английский язык, профориентация и самоопределение, психология, преподавание.

Цель проекта: повышение уровня образования старшекласников, студентов, выпускников школ и вузов, рост мотивации и активной гражданской позиции через образовательную онлайн-платформу Open Education.

Задачи проекта:

- 1.Обучение актуальным профессиональным навыкам;
- 2.Повышение навыков и уровня знаний через прохождения практик и стажировок;
- 3.Обмен опытом с другими участниками платформы на площадке внутренней социальной сети и форумов сообщества.

Целевая аудитория: молодые люди (старшеклассники, студенты вузов, выпускники) в возрасте 16-20 лет и 20-25 лет, нуждающиеся профориентации и развитии актуальных компетенций, а также люди до 35 лет, кто находится в поиске новой профессии или программ по профессиональному развитию.

Ссылки на социальные сети:

https://www.instagram.com/Open_education/

Проект № 14

Название проекта: Тропа возрождения

Регион: Костанайская область

Лидер проекта: Габдилин Талгат Валеевич, 87018569367, samurai14@yandex.ru

Краткое описание: открытие в селе Новопавловка Карасуского района туристической базы, одновременно являющейся тренинговым центром. На базе данного центра можно круглогодично проводить тренинговые курсы для школьного актива, школы вожатых и лагеря (тематические, языковые и т.д.) в каникулярное время в течение учебного года, а также учебно-тренировочные сборы для туристических клубов. Организация имеет постоянные контакты и партнерские обмены с молодёжными организациями Германии на протяжении 12 лет. Местный ландшафт идеально подходит для занятий пешеходным и водным туризмом. Также в распоряжении организации имеется жилой дом площадью 60 кв.м. с двором площадью 150 кв.м., где предполагается обустроить для желающих отдохнуть в сельской местности гостевой дом с этноуголком во дворе. Логистика расположения села: в 18 км. от железнодорожной станции Құсмұрын (граница Ауликкольского и Карасуского районов), 30 км. от республиканской трассы Костанай-Нур-Султан. В селе имеется водоём с оборудованным пляжем для купания, березовая роща с родниками и местами для отдыха. Инфраструктура села сохранена.

Здание подключено к коммуникациям. Коммунальные расходы несёт базовое

хозяйство. Имеется возможность при содействии ТОО «Ключевое» оборудовать конюшню для клуба верховой езды. Обслуживание и содержание клуба обеспечивается силами базового хозяйства.

Цель проекта: развитие туризма на селе, создание центра детско-юношеского туризма для сельских регионов, создание условий для более качественного развития детского движения.

Целевая аудитория: учащиеся школ региона и молодые педагоги, лидеры детских объединений, взрослое население.

Проект № 15

Название проекта: Обучающие пособия из фетра для особенных детей

Регион: Костанайская область

Лидер проекта: Беисова Айгуль Гаппасовна, aigul-drakon@mail.ru

Краткое описание: в рамках проекта будут созданы обучающие пособия из фетра. Почему именно фетр? Фетровое пособие способно привлечь внимание ребенка, удивить и подарить радость от занятий. Это безопасный, прочный, теплый и приятный на ощупь материал, который очень удобен в использовании при изготовлении пособий.

Такие пособия привлекают внимание детей, развивают фантазию, сенсорику, счет, коммуникативные навыки, мелкую моторику и, что очень важно, для работы с детьми этот материал яркий, нетоксичный, гипоаллергенный, мягкий и приятный на ощупь, но в то же время очень прочный.

Идея состоит в организации производства обучающих наборов, пособий и изделий из фетра. Для удобства покупателей будет разработан каталог – с упражнениями и заданиями по каждому обучающему пособию. Проект реализуется в течении 3 месяцев.

Цель проекта: обучение и трудоустройство людей из социально-уязвимых слоев населения для запуска экологичных и современных игрушек и дидактических пособий из фетра.

Задачи проекта:

1.Пошив творческих наборов для детей от 6-18 лет: «Делай с мамой», «Делай сам»;

2.Пошив настенных обучающих ковриков. Коврик-основа крепится к стене. Переносные модульные элементы из фетра для крепления входят в обучающий комплект. Темы ковров: подводный мир, животный мир, коврики по обучению математики, чтению, развитию речи, английского и казахского языка, «Веселые прыжки» и т.д.;

3.Создание пальчикового театра – это тренажер для развития речи и сенсорно-двигательных функций;

4.Разработка дидактических пособий «Занимательный куб», бизбордов (мобильное устройство, дающее возможность для самовыражения детей, их эмоционального благополучия);

5.Разработка логопедических пособий для закрепления гласных звуков, предлогов, дыхания и т.д.;

6.Создание игр на развитие памяти, внимания, логики;

Целевая аудитория: женщины и мужчины в возрасте 18-65 лет, родители, бабушки и дедушки детей от 1 до 16 лет.

Ссылки на социальные сети: @ostrovok.kostanay @aiguldana

Проект № 16

Название проекта: Школа развития творческого мышления через живопись

Регион: Актюбинская область

Лидер проекта: Деркач Марина Владимировна, 87054006274, marinaderkach@bk.ru

Краткое описание: в рамках работы международной галереи и школы ArtLab была разработана методика развития творческого ума для детей и подростков. За 3 года в школе приняли участие около 2500 человек, методика доказала свою эффективность. На данном этапе готовятся к масштабированию программы по развитию творческого мышления через разные виды искусства для центров культуры, центров дополнительного образования и общеобразовательных школ. Формируется франчайзинговый пакет. Разрабатываются программы для разных целевых аудиторий, в том числе для детей с особыми потребностями и их родителей. Творческое мышление считается одним из самых значимых в жизни человека и отвечает за здоровье, успех, счастье.

Цель проекта: развитие творческого мышления детей и подростков через разные виды искусства для улучшения результатов в изучении точных наук и интеграции полученных навыков в ежедневную жизнь с целью снижения уровня депрессий, понимания и принятия себя в быстроменяющемся современном мире.

Задачи проекта:

- 1.Разработка методических материалов для различных категорий слушателей;
- 2.Формирование франчайзингового пакета для масштабирования опыта школы;
- 3.Обучение преподавателей общеобразовательных школ и центров дополнительного образования авторской методике развития творческого ума.

Целевая аудитория: дети и подростки.

Ссылки на социальные сети:

https://instagram.com/marinaderkach.official?utm_medium=copy_link

<https://www.facebook.com/MarinaDerkachArtLab>

Проект № 17

Название проекта: Онлайн академия и маркетплейс для социальных предпринимателей «Soc.Entre»

Область: город Алматы

Лидер проекта: Амантурлина Гульзира Аманбергеновна, 8747 528 0659

Краткое описание: акселерационная программа обучения международной обучающей платформе STEPIK: каждая группа занимается 3 месяца, 36 онлайн занятий, 12 международных экспертов и менторов. Проведение ежегодного конкурса мини-грантов среди НПО Казахстана. Разработка и внедрение интерактивной онлайн платформы – маркетплейса для

социальных предпринимателей - социальной сети и базы данных идей и исследований, потенциальных партнеров и инвесторов. Портал будет эффективен при создании так называемого «кредитного портфеля» проверенных и надежных социальных предприятий. Выпуск онлайн сборника лучших кейсов социального предпринимательства в Казахстане.

Цель проекта: оказание поддержки социальным предпринимателям, стимулирование и повышение потенциала социально-предпринимательской деятельности среди НПО, развитие устойчивости и конкурентоспособности НПО.

Задачи проекта:

- 1.Формирование и запуск проектов в сфере культуры, искусства, народного творчества, спорта, экологии и креативных и инклюзивных технологий; трансфер знаний и навыков.
- 2.Внедрение рейтинговой системы «кредитного бюро» для создания пула добросовестных социальных предпринимателей.
- 3.Поддержка социального партнерства и минимизация ресурсов.
- 4.Выявление лучших практик в сфере социально-предпринимательской деятельности НПО.
- 5.Популяризация лучших эффективных примеров, кейсов социального предпринимательства через SMM продвижение.

Целевая аудитория: акселераторы Казахстана, стран ближнего и дальнего зарубежья, НПО – не менее 50 чел., социальные предприниматели - более 30 чел., безработные (домохозяйки, временно безработные) - 5-10 чел., представители госорганов, занимающихся вопросами занятости и социальной защиты населения - не менее 10 чел., студенты бизнес-факультетов - не менее 20 чел., субъекты малого бизнеса - не менее 10 чел., представители СМИ (для более грамотного освещения вопросов SE) не менее 10 чел.

Ссылки на социальные сети:

[@soc.entre](https://web.facebook.com/socialbusinesskaz)

Рекомендации экспертов:

В разделе «Развитие актуальных компетенций в рамках неформального образования» представлено 9 проектов. Проекты находятся на разном этапе реализации, от проработки идеи, до уже действующей опробированной модели, готовой к масштабированию. Хочется отметить проекты, осуществляющие системный подход, которые при успешном развитии могут стать кластерообразующими в своей сфере: «Qaz Researchers Early Career Opportunity System» (Акмолинская область), «Open Education – образовательная онлайн-платформа» (г. Нур-Султан), «Школа развития творческого мышления через живопись» (Актюбинская область), Онлайн академия и маркетплейс для социальных предпринимателей «Soc.Entre» (г. Алматы). Проекты находятся на стадии реализации, за каждым стоят эксперты высокого уровня с большим опытом в выбранной сфере. Проект «Тропа возрождения» (Костанайская область) направлен также на развитие внутреннего туризма, может стать центром притяжения для молодежи и способствовать развитию села. Проект «Обучающие пособия из фетра для особенных детей» (Костанайская область) решает актуальную проблему в сфере инклюзивного образования и может быть

масштабирован в другие регионы Казахстана. Проекты «Научно-практический метод адаптации молодежи к гражданскому обществу на основе программы «Рухани жаңғыру» (Туркестанская область), «Научно-педагогический проект «Формирование национального кода, мировоззрения дошкольников через игру в «Асык» (Жамбыльская область), представляют собой курсы по развитию актуальных компетенций, и при условии финансовой поддержки станут важной составляющей развития дополнительного образования в соответствии с принципами «Рухани жаңғыру».

Большинство проектов могут строиться на основе принципов социального предпринимательства и стать устойчивыми.

III. РАЗВИТИЕ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОГО, КРАЕВЕДЧЕСКОГО, ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ТУРИЗМА

Проект № 18

Название проекта: Озеро «Кызыл туз»

Регион: Павлодарская область

Лидер проекта: Жанғазы Еркеғали Жұмабайұлы, 87777995539, malybai@mail.ru

Краткое описание: идея проекта заключается в создании условий для отдыха жителей и гостей региона с использованием потенциала соленого озера Кызыл Туз, а также развитие велнес-туризма в данном районе. Озеро имеет удобное расположение, вблизи озера имеются крестьянские хозяйства которые занимаются производством видов казахской национальной кухни (кымыз, иримшик, курт, и т.д). Гостей и жителей региона привлекает малиновый цвет озера. Сюда приезжают для отдыха не только павлодарцы, но и жители из других регионов. Отдых на озере вполне безопасен, поэтому многие сюда приезжают с палатками на несколько дней.

В рамках проекта предлагается обустроить береговую линию озера, установить биотуалеты, мусорные контейнеры, информационные щиты, сделать парковку, смотровую площадку. На территории предлагается открыть этноаул для популяризации казахской национальной кухни и создания дополнительного источника реализации местной продукции. Также будет изучен потенциал данного природного источника, будут организованы этноэкспедиции по сбору исторических сведений.

Цель проекта: создание курортной зоны для жителей и гостей региона с использованием потенциала соленого озера.

Задачи проекта:

- 1.Привлечение инвесторов для благоустройства курортной зоны;
- 2.Расширение сферы для популяризации национальных блюд (кумыс, айран и т.д.);
- 3.Разработка специальных программ, маршрутов для отдыхающих в формате велнес-туризма;
- 4.Привлечение специалистов для изучения озера, сбор исторических, научных, медицинских данных.

Целевая аудитория: жители и гости региона.

Проект № 19

Название проекта: Разработка мероприятий по сохранению биоразнообразия на меловых и каменных карьерах Каратау и Шетпе-Южный

Регион: Мангыстауская область

Лидер проекта: Сырлыбекқызы Самал, 87011607775,
samal.syrlybekkyzy@yu.edu.kz

Краткое описание: с момента начала разработки карьера мелового периода Шетпе-Южный происходит воздействие на окружающую среду и биоразнообразии на исследуемой территории. В рамках проекта будет произведена методологическая оценка геоэкологического состояния мелового карьера на основе определения масштабов зон воздействия на биоразнообразие флоры и фауны во время ландшафтных горных работ.

Цель проекта: решение вопросов защиты окружающей среды и развития природы в горном Мангистау, оценка сохранения биоразнообразия, обеспечение мер по сохранению биоразнообразия, которые являются ключевым элементом природных экосистем, сохранение южной стороны мелового карьера для экотуризма.

Задачи проекта:

- 1.Проведение оценки воздействия на биоразнообразие и окружающую среду;
- 2.Разработка экологического метода оценки с использованием ГИС-технологий;
- 3.Определение категорий и типов угроз биоразнообразию флоры и фауны в рамках карьеров Каратау и Шетпе-Южный;
- 4.Разработка научно-практических рекомендаций по снижению негативного воздействия на карьеры;
- 5.Разработка уникальной методики сохранения биоразнообразия флоры и фауны, восстановления растений в районе меловых и каменных карьеров;
- 6.Разработка экологического маршрута.

Целевая аудитория: жители Мангыстауской области

Проект № 20

Название проекта: Центр «Цифровой аул»

Регион: Кызылординская область

Лидер проекта: Кенжебек Бақытбек Кенжебекұлы, 87025115096, 87472410616,
bakitbek96_96@inbox.ru

Краткое описание: развитие цифровых сервисов в селе Шаменов Жалагашского района Кызылординской области, в том числе открытие IT-центра с широким спектром информационных технологий для сельских жителей и молодежи. В рамках национального проекта по цифровизации необходимо подготовить не менее 100 000 высококвалифицированных IT-специалистов, несомненно свой вклад внесет и настоящий проект.

В рамках проекта будет открыт специальный центр для оказания населению широкого спектра услуг. В частности, планируется предоставлять бесплатные услуги со скидкой уязвимым группам, семьям с ограниченными возможностями и

лицам, потерявшим близких.

Цель проекта: повышение информационной грамотности населения, ознакомление с современными цифровыми сервисами и обучение им.

Задачи проекта:

1. Приобретение оборудования и обустройство рабочих мест;
2. Публикация социальных видео;
3. Организация онлайн-презентаций для молодежи;
4. Проведение офлайн-консультаций;
5. Оказание волонтерских услуг для заинтересованной молодежи;
6. Организация мероприятия лучших специалистов проекта «IT-2021»;
7. Организация мероприятия «Цифровая молодежь»;
8. Проведение социологического исследования качества предоставляемых услуг;

Ссылки на социальные сети:

Instagram – golden_qazaqstan11

Facebook – Golden Qazaqstan

Рекомендации экспертов:

Представленные в этом разделе проекты «Озеро Кызыл Туз. Развитие курортной зоны», «Разработка мероприятий по сохранению биоразнообразия на меловых и каменных карьерах Каратау и Шетпе-Южный» «Центр «Цифровой аул», безусловно, актуальны и для своих регионов, и для продвижения принципов «Рухани Жангыру» в целом. Так, проекты совмещают несколько важных направлений: развитие туризма, возрождение и продвижение национальных традиций, а также развитие территории. Последнее время идет активное развитие эко, цифрового и этнотуризма, в этом направлении нужны хорошие демонстрационные проекты. Также важно уделять внимание научному подходу в таких вопросах.

Всем проектам рекомендуется привлечь экологов, этнологов, проанализировать последствия при увеличении нагрузки на территорию, детально изучить историю мест. Также важно выполнить экономико-финансовые расчеты (затраты, окупаемость и т.д.), обратить внимание на вопросы устойчивости, определить источники поступлений, для проекта «Цифровой аул» также рекомендуется обратить внимание на перечень услуг Центра (какие именно услуги, для каких категорий населения, как будет меняться спектр услуг по прошествии времени и т.д.).

IV. РАЗВИТИЕ ПЛОЩАДОК, ОБЪЕДИНЯЮЩИХ ПРОЕКТЫ В СФЕРЕ КУЛЬТУРЫ, ИСКУССТВА И НАРОДНОГО ТВОРЧЕСТВА, И СПОРТА

Проект № 21

Название проекта: QAZ-НОК

Регион: Павлодарская область

Лидер проекта: Мукушев Болат, 87053857400, 87714254745, 87715598053

Краткое описание: ссылаясь на особенности национальной игры «Казан» была разработана новая игра QAZ-НОК. Были разработаны ее правила, составлено методическое сопровождение тренировочного процесса, проведены семинары для учителей школ г. Павлодар, организованы спортивно-массовые мероприятия с приглашением команд школ города.

Игра QAZ-НОК узнаваема на территории региона, проводятся соревнования на уровнях (школа, город). Среди молодежи складываются стереотипы ЗОЖ, физически подготовленных участников, а среди тренеров возрастает авторитет наиболее способных организаторов. На данный момент мы имеем авторское право на разработанные нами правила игры, паспорт реализации продвижения игры.

Цель проекта: популяризация спортивной игры QAZ-НОК, основанной на казахской национальной игре «Казан» среди старшеклассников и студентов.

Задачи проекта:

1. Способствовать развитию спортивных навыков участников;
2. Воспитывать силу духа, волю к победе, командную сплоченность.

Целевая аудитория: учащиеся 9-11 классов (15-17 лет) сборных команд общеобразовательных школ региона.

Ссылки на социальные сети:

<https://rus.azattyq-ruhy.kz/sport/6279-kazahskii-khokkei-pridumali-v-pavlodare>

<https://bilimdinews.kz/?p=92196>

<https://ruh.kz/ru/news/sobytiya/1862>

<https://m.facebook.com/nispavlodar/posts/1204411523102066/?refsrc=deprecated>

Проект № 22

Название проекта: Оқитын ел – озық ел!

Регион: Жамбылская область

Лидер проекта: Инкарбекова Гульрайзу Капаровна, 8(7262) 43-18-31, 45-88-44, Odub_taraz@mail.ru

Краткое описание: Основная миссия проекта - привлечь детей в библиотеку, развить чтение, улучшить мышление детей, сделав чтение модным. Проект позволит создать условия для воспитания патриотов своей нации, для формирования у читателей уважения к книгам, побудить их читать художественную литературу.

Цели проекта:

1. Вовлекать учеников в чтение, создавать среду, в которой люди много читают.
2. Дать представление о месте книги в жизни человека, воспитать культурное,

мное, глубоко духовное, трудолюбивое поколение.

3.Познакомить читателей с новыми книгами и авторами.

4.Сделать библиотеку добрым, духовным, информационным, познавательным центром для детей.

Задачи проекта:

1.Совершенствование работы библиотеки по вопросам обучения ребенка чтению и создания условий для формирования личности.

2. Создание единого информационного пространства в библиотеке с целью формирования пакета услуг для детей.

3. Реализация концепции развития школы как методического центра для библиотек, обслуживающих 15 сельских детей области.

4.Содействие развитию личных творческих способностей ребенка-читателя.

6. Расширение партнерства библиотеки.

7. Сохранение и развитие истории и культуры нашего края.

Целевая аудитория: Читатели, молодежь, горожане 7-18 лет

Проект № 23

Название проекта: Казахская мифология в более удобном нам формате

Регион: Мангыстауская область

Лидер проекта: Жунусова Малика Амиркызы, 87005993840,
malika.junussova7292@gmail.com

Краткое описание: предлагается интерпретировать детские народные сказки в целях привлечения к культуре более молодого поколения путем использования формата комиксов, а также создать возможность использования конечного товара в учебно-развлекательных целях в центрах дошкольного обучения и для личного пользования. Проект направлен на сохранение национальной идентичности и эволюционное развитие художественной сферы Казахстана. Затрагивается не только проблема восприятия комикса как нового для нас формата, но и направление диджитала (нетрадиционный способ рисования на гаджетах).

Цель проекта: вывести Казахстанское художественное комьюнити на новый уровень.

Задачи проекта:

1.Выявить наиболее актуальный формат передачи информации и использовать в пропаганде народных произведений и ценностей;

2.Увеличить количество более качественной продукции в печатной индустрии, открыть большее количество диджитал-художников;

3.Ознакомить детей с отечественными сказками.

Целевая аудитория: дети от 6 до 17 лет

Ссылки на социальные сети:

<https://vk.com/prettydolllofyourheart>

Проект № 24

Название проекта: Открытие школы жыршы-сказителей «Ер Едіге»

Регион: Актюбинская область

Лидер проекта: Сейталиня Гульнара Рамазановна, 87770321717,
gotan69@mail.ru

Краткое описание: Школа жыршы-сказителей носит имя прославленного батыра Ер Едиге. О войне Едиге, который 20 лет правил Золотой Ордой, слагалось множество эпосов. Собственно, благодаря одноименному эпосу его имя и стало известно потомкам. Героические сказания, легенды, предания испокон веков передавались народу благодаря певцам-импровизаторам.

Цель проекта: популяризация этого вида искусства, обучение молодежи виртуозной игре на домбре, а также сохранение многовекового казахского наследия в школе сказителей.

Задачи проекта:

1. Развитие истинной сказительской традиции в современных условиях, сохранение, изучение и популяризация казахского народного эпоса, дастана и жыр;
2. Передача бесценного опыта сказительского мастерства предков молодым исполнителям;
3. Расширение репертуара исполнителей фольклорных традиций;
4. Популяризация традиционных знаний и обычаев, повышение интереса к изучению фольклора.

Целевая аудитория: дети дошкольных и средних образовательных учреждений, учащиеся колледжей и высших учебных заведений, родители, творческая интеллигенция, молодежь и др.

Ссылки на социальные сети:

<https://www.instagram.com/p/CRX8Udinkyn/>

Рекомендации экспертов:

Все проекты, представленные в данном направлении, полностью соответствуют принципам «Рухани Жаңғыру», имеют потенциал для их практической реализации в конкретных форматах работы с разными категориями населения. Важно подчеркнуть, что авторы предлагают современные методы популяризации национальной культуры, исторического наследия, которые будут интересны молодому поколению казахстанцев.

Авторам проектов рекомендуется в рамках программы акселерации особое внимание уделить разработке логической структуры проекта, в которой будет четко видна связь целей, задач, мероприятий и результатов проекта. В каждом проекте необходимо разработать систему реалистичных индикаторов достижения ожидаемых результатов на разных этапах реализации проекта, включая оценку социального эффекта предпринятых действий, разработанных продуктов и оказанных услуг

В связи с тем, что проекты по данному направлению практически не имеют потенциала для выхода на самоокупаемость, командам проекта необходимо разработать план обеспечения финансовой устойчивости, выбрать приемлемую для каждого проекта модель масштабирования и привлечения потенциальных доноров из числа казахстанских и международных фондов, меценатов, учреждений, размещающих государственный социальный заказ, государственные гранты.

Характер предлагаемых проектов требует также разработки эффективного PR-сопровождения, широкого охвата всех заинтересованных сторон в данном направлении. Важно при планировании информационных кампаний по проектам рассматривать ресурсы не только одного сектора, а задействовать сети организаций в государственном, общественном и бизнес-секторах, ориентируясь на их потенциально возможный интерес по каждому проекту. Большим потенциалом для PR-сопровождения данных проектов обладают социальные сети, где необходимо широко привлекать блогеров, лидеров мнений, а также использовать технологию сторителлинга для привлечения внимания аудитории, повышения активности в использовании продуктов проектов.

V. РАЗВИТИЕ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ НАСЕЛЕНИЯ

Проект № 25

Название проекта: Эко-герой

Регион: Северо-Казахстанская область

Лидер проекта: Абилов Т.Т., 87754775378, Gulder-86@mail.ru

Краткое описание: идея проекта «Эко-герой» заключается в проведении акций по защите рек, озер и парков. Планируется создание волонтерской группы «Эко-герой», участники которой будут обучены навыкам раздельного сбора мусора, проинструктированы как правильно информировать других членов общества о важности соблюдения чистоты, поддержания порядка, раздельного сбора мусора и заботе об окружающих нас пространствах. Также будут расставлены дополнительные контейнеры, в частности, в местах наибольшего скопления людей на р. Ишим и о. Пёстрое. Проект направлен на привлечение внимания к вопросам сбора и переработки отходов.

Цель проекта: улучшить экологическое состояние общественных пространств (парки, скверы и озеро Пёстрое) г. Петропавловск посредством организации молодежной волонтерской инициативы «Эко-герой».

Задачи проекта:

1. Привить экологическое мышление и бережное отношение среди горожан к общественным пространствам города.
2. Вовлечь молодежь в очистку общественных пространств, а также в организацию и пропаганду раздельного сбора мусора.
3. Провести информационную кампанию «Знай эко-героев своего города!» для продвижения идеи эко-волонтерства.

Целевая аудитория: школьники и молодежь в возрасте от 16 до 29 лет, за время реализации проекта в работу волонтерской группы будет вовлечено около 1000 человек.

Ссылки на социальные сети:

<https://www.youtube.com/watch?v=eDuRTEWpxrg>

<https://youtu.be/24VSq2XKCLs>

<https://youtu.be/YdhEzj4ilno>

<https://mtr.kz/ru/2021/08/23/Na-ozere-Pyostrom-proshel-yekologicheskii/>

Проект № 26

Название проекта: Центр переработки органических отходов «Несо»

Регион: Костанайская область

Лидер проекта: Бирмагамбетов Наурызбек Меркешевич, 87715732300

Краткое описание: в рамках проекта планируется обучение учащихся школ Федоровского района методам утилизации органических отходов, сбор навоза с села на территории одного из КХ, организация переработки навоза с помощью червей, организация производства жидкого Биогумуса в селе и городе для использования на пришкольном участке, внедрение РСО на территории села, вывоз отходов из центра сортировки.

Продолжительность – более 2-х лет. На свалку в течение 2-х лет не попадут более 30% отходов, будет вывезено более 100 тонн навоза, изготовлено более 50 тонн удобрения. Территория под органическое земледелие доведена до 3000 гектар.

Цель проекта: развитие экологической культуры через организацию первого в центра переработки органических отходов Костанайской области.

Задачи проекта:

1. Произвести сбор навоза с села на территории одного из КХ;
2. Организовать переработку навоза с помощью червей;
3. Организовать производство жидкого Биогумуса для использования на пришкольном участке;
4. Организовать обучение населения села методам производства органических удобрений путем переработки навоза.

Целевая аудитория: жители Костанайской области

Проект № 27

Название проекта: Зеленый офис - Зеленая школа

Регион: Актыубинская область

Лидер проекта: Сексенова Айман Казиевна, 87017862171,
aktobe@econetwork.green

Краткое описание: Зеленая школа включает в себя: создание и обучение группы эко-активистов из числа школьников, предоставление им всех необходимой инфраструктуры для раздельного сбора (боксы 15 шт, наклейки, плакаты), распространение ролика через школьные чаты о раздельном сборе отходов с призывом поддержать инициативу школы и детей активистов, что можно в эти боксы приносить и из дома, определение места временного хранения отходов, создание публичной страницы на сайте econetwork.green, ежемесячное подведение итогов и определение аллеи эко-героев школы, вовлечение школьников в решение эко-вопросов города в рамках своих дворов.

Цель и задачи проекта: Мы хотим достичь нескольких ключевых показателей:

1. Широкое понимание текущих экологических проблем в Казахстане и за рубежом. Как я лично могу повлиять на их решение;
2. Переход на раздельный сбор всех школьников и членов их семей;
3. Внедрение разумного потребления более 50% охваченной аудиторией;

4. Формирование устойчивых групп эко-активистов внутри школы и связь их между собой;

5. Активный переход людей на эко-товары.

Целевая аудитория: учащиеся средних школ города и области и члены их семей.

Ссылки на социальные сети:

<https://econetwork.green>,

[Instagram eco.network](#)

[Telegram EcoNetwork](#)

Рекомендации экспертов:

Четыре проекта, представленные в направлении «Развитие экологической культуры» полностью соответствуют принципам «Рухани Жаңғыру». Два проекта отражают современные тренды эко-образования, еще два проекта направлены на разработку технологий (опреснение воды и производство биогумуса).

Авторам проектов рекомендуется разработать систему реалистичных индикаторов достижения ожидаемых результатов на разных этапах реализации проекта, включая оценку социального эффекта предпринятых действий, разработанных продуктов и оказанных услуг. Также, в последнее время идет активное развитие эко-туризма, в этом направлении нужны хорошие демонстрационные проекты. Крайне важно уделять внимание научному подходу в процессе запуска проектов.

Характер предлагаемых проектов требует также выстраивания партнерских отношений с ВУЗами, организациями эко-движения. Важно при планировании информационных кампаний по проектам рассматривать ресурсы не только одного сектора, а задействовать сети организаций в государственном, общественном и бизнес-секторах, ориентируясь на их потенциально возможный интерес по каждому проекту.

VI. РАЗВИТИЕ ТЕРРИТОРИИ (СЕЛА, РАЙОНА, ГОРОДА), РАЗВИТИЕ ГОРОДСКОЙ СРЕДЫ, ПОДДЕРЖКА ПРОЕКТОВ УРБАНИСТИЧЕСКОЙ СФЕРЫ

Проект № 28

Название проекта: Открытие центра передержки животных «Super Pet»

Регион: Костанайская область

Лидер проекта: Ахметов Бахыт Маликович, 87754994909,
Bahyt_ahmetov@mail.ru

Краткое описание: открытие центра передержки животных (зоогостиница) на территории земельного участка, принадлежащего председателю ОО.

Передержка животных будет осуществляться на платной основе. Прибыль от данной деятельности будет перераспределяться на содержание, лечение, реабилитацию, вакцинацию, стерилизацию безнадзорных животных в этом же центре, до момента передачи их новым хозяевам.

Перед принятием в центр все животные будут проходить тестирование на болезни, проверяться на наличие прививок.

Цель проекта: оказание услуг передержки (зоогостиницы) для клиентов, испытывающих трудности с размещением своих домашних животных на время своего отсутствия.

Задачи проекта:

- 1.Приведение имеющейся материально-технической в соответствии с требованиями для содержания животных;
- 2.Открытие центра передержки;
- 3.Организация деятельности по его популяризации и рекламы;
- 4.Расширение зоны охвата деятельности центра и открытие его филиалов.

Целевая аудитория: владельцы домашних питомцев, испытывающих трудности с размещением своих животных на время своего отсутствия.

Ссылка на социальные сети:

https://instagram.com/hope_kst?utm_medium=copy_link

Проект № 29

Название проекта: Робот Aido

Регион: Жамбылская область

Лидер проекта: Карасаев Қайрат Рашитұлы, 87084144337,
Karasaev.k96@mail.ru

Краткое описание: Robot Aido - это социальный проект, созданный для защиты нашего здоровья и здоровья наших близких, коллег и учащихся, студентов путем пропаганды мер предосторожности и гигиены для предотвращения заражения коронавирусом COVID-19. Благодаря пульту дистанционного управления робот Aido предоставляет услуги с соблюдением всех санитарных требований. Студентам, учащимся опрыскивают руки антисептиком и выдают маску. Корпус робота сделан из ПВХ и небольших магнитов. Микроконтроллер Arduino: датчик движения, светодиод, подключен басовый динамик X, сервомотор, используемый для перемещения робота вперед или назад. Плеер DF снабжен небольшим сенсором флешки. Полуавтоматический робот управляется специальной программой REMOTEXY, установленной на мобильном телефоне. Это устройство было разработано учителями информатики и учащимися в классе.

Цель проекта:

1. Обеспечение раннего доступа к разработке передовых технологий, повышение практических навыков их применения.
2. Участие в научно-техническом творчестве, выявление и развитие творческих способностей, современная и эффективная профессиональная ориентация.
- 3.Создание среды на базе инженерно-ориентированных лабораторий, которые обучают студентов ряду дисциплин, включая информатику, математику и 3D-моделирование, технологии производства деталей с использованием оборудования с ускоренным прототипированием.

Задачи проекта:

- 1.Развитие творческого общества, развитие компетенций и навыков для цифровой экономики, повышение цифровой грамотности населения.
2. Улучшение знаний о робототехнике.

3. Повышение мотивации к изучению естественных наук.

Целевая аудитория: образовательные организации

Ссылки на социальные сети:

<https://youtu.be/LRZraiUtzRc>

Проект № 30

Название проекта: Основы школьного бизнеса «Жасыл»: Научно-производственная площадка «Алтын масақ», Творческое объединение «Шебер Темір».

Регион: Актюбинская область

Лидер проекта: Джакибаев Нурлан Саулебаевич, 87751788597, sheber-nur@mail.ru.

Краткое описание: на научно-производственной площадке «Алтын масақ» площадью более 1000 кв.м. учащиеся помимо производственного труда, (посадка плодово-ягодные деревья, разработки и создание культурного ландшафта, благоустройства школьной территории и формирование экологической среды, повышение экономической эффективности культурного ландшафта) занимаются исследовательской работой.

Научное направление: агроэкономика, агротехнология, экология, биология, химия, основы права, технологии, физика, техника.

Основная идея творческого объединения «Шебер Темір»: исполнение задач развития и воспроизводства наследия предков, ремесленной культуры (у местного населения закупается материал для изготовления коньков, торсыков, жагланов, камчи, кисекапов и др.)

Продолжительность реализации: 2021-2025 г.

Цель и задачи проекта: организация научно-производственного труда учащихся, профориентация и социализация.

Целевая аудитория: учащиеся 1-11 классов, в частности школ «Зерде» и «Дарын».

Ссылки на социальные сети:

https://www.instagram.com/p/CNrpXLBLRfR/?utm_medium=share_sheet

<https://avestnik.kz/etnopedagogika-v-epohu-integraczii/>

https://www.instagram.com/p/CNrpXLBLRfR/?utm_medium=share_sheet

Проект № 31

Название проекта: Luminarium

Регион: Мангистауская область

Лидер проекта: Сатыбалдыев Нурлыбек Батырбекович, +77089797668, satybaldyev.nurlybek@gmail.com

Краткое описание: производство скамейки, обладающей лучшим функционалом, чем обыкновенные скамейки, которые установлены в общественных местах (в парках, на набережной, в скверах и т.д.). Данная скамейка оснащена навесом для защиты от осадков и солнечных лучей. Она оснащена разъемом USB для питания разных устройств. Энергию получает от солнечных

панелей, что дает поддержку к переходу на альтернативные источники энергии. Данная скамейка будет иметь раздвижной люк на навесе. Также будет оснащена подогревом сидений и спинки. В темное время скамейка будет освещаться LED фонарями. Также скамейки будут иметь освежители воздуха, расположенные по боковым сторонам и подстаканниками для напитков.

Цель проекта: разработка концепции обеспечения наибольшего комфорта для жителей, что является одним из шагов умного города.

Задачи проекта: создание первых образцов скамейки и установка в общественных местах города.

Целевая аудитория: жители города

Ссылки на социальные сети:

<https://www.instagram.com/yu.fab.lab/>

Рекомендации экспертов:

Проекты, представленные в данном разделе: Открытие центра передержки животных «Super Pet», «Робот Aido», Основы школьного бизнеса «Жасыл»: Научно-производственная площадка «Алтын масак», Творческое объединение «Шебер Темір», Luminarium имеют высокую актуальность и значение не только для своих регионов, но и для страны в целом. Ряд проектов имеет выраженные признаки социального предприятия, соответственно, могут оказаться окупаемыми. Проект «Робот Aido» прекрасно совмещает современные технологии, развитие направления робототехники с актуальной проблемой нашего времени – пандемией COVID-19. Проект обладает потенциалом, т.к. предлагаемые технические решения могут быть легко переориентированы на другие актуальные вопросы. Также проект интересен, поскольку имеет прикладной практический и демонстрационный характер. Проект «08 өңір» жартылай дайын саңырауқұлақтар өнімі» - это пример проектов, которые активно развиваются в последние годы, существует подтвержденный и описанный опыт их реализации в разных условиях, в т.ч. городских. Проект «Основы школьного бизнеса» совмещает в себе сразу несколько важных и востребованных сегодня направлений: возрождение традиций, развитие традиционных ремесел, вовлечение детей и молодежи, а также комплексное развитие территории. Проект имеет хороший потенциал, может стать хорошим примером и ориентиром для заинтересованных лиц.

В проекте «Luminarium» предлагаются современные актуальные и, вместе с тем, доступные технологии. На примере городской уличной мебели можно продемонстрировать, во-первых, доступность возобновляемых источников энергии, во-вторых, создать уголок комфорта в городском пространстве, в-третьих, изменить облик общественных городских пространств. Проект обладает потенциалом для развития и возможного масштабирования.

В качестве рекомендаций проектам предлагается обратить внимание на вопросы оповещения и вовлечения заинтересованных сторон, а также широкого распространения информации о положительной практике использования новых и доступных технологий. Практически всем проектам рекомендуется обратить внимание на финансово-экономическую сторону проекта, а также на вопросы маркетинга (выполнить анализ необходимых затрат, возможных поступлений, способы привлечения и удержания клиентов). В проектах, содержащих подходы социального предприятия, важно взвешенно относиться к паритету экономических

и социальных интересов, заявленных в проекте (например, создание рабочих мест, обеспечение качественной продукцией и т.д.). Кроме того, в проектах, связанных с производством и реализацией продукции, следует обратить внимание на создание необходимых условий для производства, на экономическую составляющую, а также на продвижение продукции, т.к. она, скорее всего, попадет в серьезную конкурентную среду.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Проекты, представленные в настоящем сборнике, являются частью большого пула проектов, уже прошедших акселерацию и находящихся в процессе освоения программы акселерации на основе принципов «Рухани жаңғыру». Более подробная информация о проектах представлена на сайте <https://saruarlar.kz>.

Каждый из проектов, вошедших в сборник, является уникальным и направлен на практическую реализацию одного или нескольких из 6-ти принципов «Рухани жаңғыру». Программа акселерации позволяет проектам усилить как социальную, так и экономическую составляющую, определиться с оптимальной моделью масштабирования, расширить социальный капитал команды и сформировать видение развития проекта на среднесрочную перспективу. Акселератор как на республиканском, так и на региональном уровне является эффективной площадкой для коллабораций между секторами и масштабирования проектов, дающих значительный социальный эффект в практической реализации принципов Рухани Жаңғыру:

1. *конкурентоспособность* - акселерация помогает проектам объединяться в кластеры и развивать экосистему в своей сфере деятельности;

2. *прагматизм* - проекты могут подготовиться к расширению своей деятельности, устойчивому развитию и масштабированию;

3. *культ знаний* - обучающая программа Акселератора позволяет для каждого проекта сформировать индивидуальную траекторию развития;

4. *сохранение национальной идентичности* - поддержка проектов в сфере культуры и искусства, продвижение действующих казахстанских брендов и создание условий для формирования новых;

5. *открытость сознания* - индивидуальный подход к каждому проекту, формирование комьюнити проектов, выстраивание эффективных внешних взаимосвязей, внедрение инноваций и лучшего международного опыта;

6. *эволюционное развитие Казахстана* - особое внимание уделяется развитию проектов инклюзивной сферы, формированию инклюзивного мировоззрения.

Программа акселерации в регионах продолжается, ее могут пройти проекты НПО, социальных предпринимателей, инициативных групп, научной общественности, деятелей искусства и культуры, представителей малого и среднего бизнеса.

Программа Акселератора социальных проектов «Рухани Жаңғыру»-2021 расположены на сайте <https://openco.kz/accelerator/ru>. Работа проводится при поддержке Министерства информации и общественного развития Республики Казахстан.